

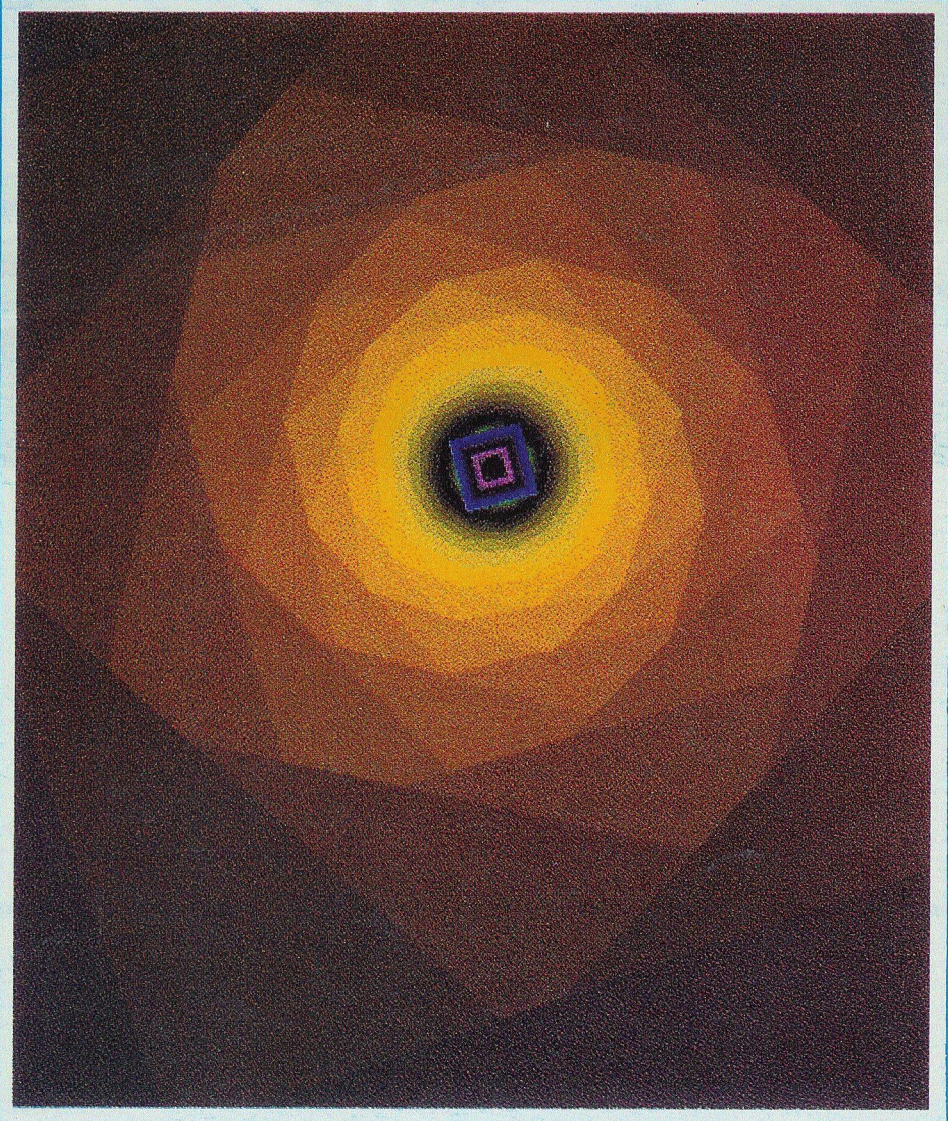
TESVİYE

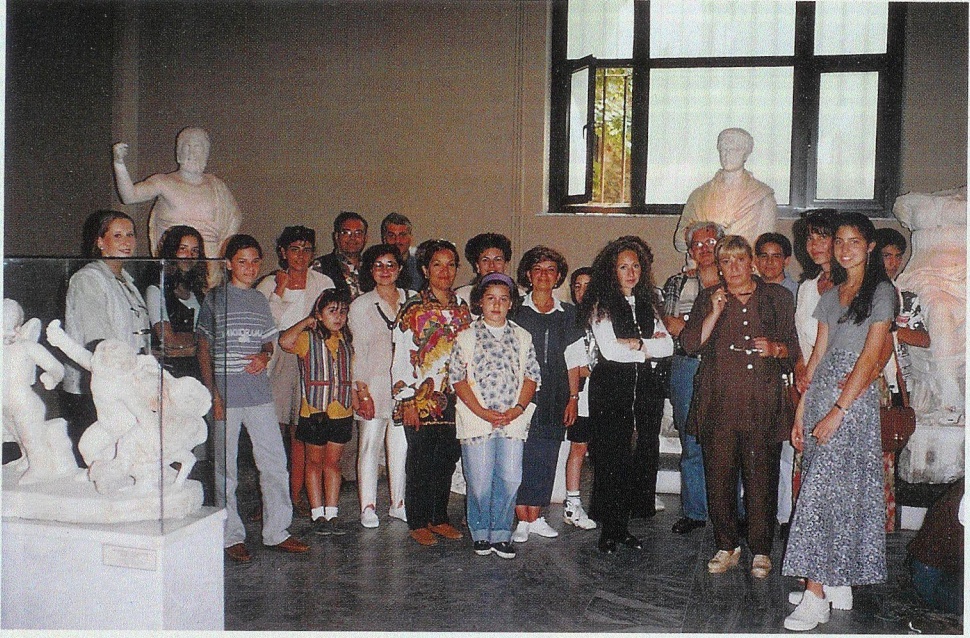
MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 4

EYLÜL 1995

SAYI: 18

ARKEOLOJİ MÜZESİ GEZİSİ

Hemşirelerimiz topluma dönük faaliyetlerini arttırıyorlar. 10 Haziran 1995 Cumartesi günü çocuklarımıza yönelik organize edilen Arkeoloji Müzesi gezisinde Arkeoloji bilgisine hayran kaldığımız Füsun Barlass Hemşiremiz, bilgisi ve esprili anlatımıyla küçük ve büyük çocukların dikkatini sürekli canlı tutabilmiştir.

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGISİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fillen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZIYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 4

SAYI : 18

EYLÜL 1995

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	
3. Büyük Üstat Mesajı	Can ARPAÇ
4. Göze ve Görmeye Dair	İsmail İŞMEN
7. Gözlü Sözlü Bir Mektup	İsmail GÖZCÜGİL
9. Eski Mason Dergilerinden	Suha UMUR
12. Temel Atma ve Merasimi ve İnşaatla İlgili İtikatlar (IV)	Celil LAYIKTEZ
17. Tarihi Süreci İçinde Kadın Hakları	Önder ÖZTÜREL
20. 1994 Yılı Ekim Ayında Avrupa'da Masonluğun Durumu	Tesviye
24. Merak Ettikleriniz	Tesviye
27. Yurdum	Sedat UYGUR
28. Gürkan Aktoluğu'nun Derledikleri	Tesviye
29. Harp Esirleri Locası Toplantı Tersimatı.....	Tesviye
30. Kraliçe Marie Antoinette'in Bir Mektubu	Tesviye
31. Masonların Dünyasında bir Gezinti	Tesviye
38. Bulmaca	Tesviye
39. Synopsis	Tesviye

KAPAK RESMİ

SONSUZA BAKIŞ

BİLGİSAYAR ÇİZİMİ : İSMAİL İŞMEN K.

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

Bir yaz daha geçti, hepinizin dinlenmiş, sağlıklı ve yeni çalışma yılımıza hazır olduğunuzu ümit ediyorum.

KARŞILIKSIZ BURS programımız çerçevesinde 4 büyük gazetede ilânlarımızı okudunuz. Öğrenci başına aylık ortalama 50 DM verilecek bursiyerlere doktor kardeşlerimiz sağlık hizmeti götürecektir, hemşirelerimiz İstanbul'da örgütlenerek üniversite kantinlerinde yemek kuponları temin etmeye çalışacaklar, Üs. Muh.ler localarının üstlendiği bursiyerlerle dirsek temasında bulunacak ağabey ve ablaları tesbit edecekler. Bu sosyal göreve henüz talip olmamış arzulu Üs. Muh.lerin Bü. Sek.likle temas etmelerini rica ederiz.

Geçen sene Cumhuriyet kutlamalarında Anıt Kabir'de görkemli bir merasim düzenlemiştik. Bu yıl, demokrasiye ve mesleğimize olan saldırıların yoğunluğu karşısında, tek vücut olarak Ulu Ata'mızı ziyaretimizde katılımın daha da fazla olmasını bekleriz. RANDEVUMUZ: 29 EKİM, SAAT 14.00, ANIT KABİR.

Bu sayımızın kapak yazısı "Göz" ile ilgili. Y. Müh. İsmail İşmen K. mesleki çalışmalarında kullandığı bilgisayarını Tesviye'nin hizmetine vermiş ve "Son-suza bir bakış" çizimini bilgisayarı ile gerçekleştirmiştir. Bu konuya ait "Göze ve Görmeye Dair" ve "Sözlü Gözlü Mektup" makalelerini zevkle okuyacağınızı ümit ederim.

Mayıs ayının sonunda Londra ve Cambridge'de Ahmet Timurkan ve Niyazi Adalı K.lerin Üs. Muh. olarak İs'ad merasimlerine, Haziran ayının başlarında da İsrail'de NUR L.'sinin 10. yıldönümüne, başlarında Büyük Üstadımız olmak üzere toplu gruplarla iştirak ettik. Bu arada Londra'ya giden grubu teşkil eden K.lerin tümü Royal Arch'a katıldılar. Bu konularla ilgili haberlerimizi "Yurt Dışından Haberler" bahsimizde bulabileceksiniz.

Bu sayımızda temel atma, ve genelde inşaatla ilgili yazı dizimizi tamamladık. Önümüzdeki sayıda, batıl inançları tanımak çerçevesinde, yeni konulara temas edeceğiz.

Hiram efsanesi ilk üç derecenin temelidir. "Merak Ettikleriniz" bahsinde Hiram'ın kimliğini araştırdık.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYIKTEZ

Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K.in İsrailde Nur Muh. L.sının 10 cu Kuruluş yıldönümü münasebetiyle NUR'UMUZ isimli yayında çıkan yazısı

Ankara, 13.04.1995

Sevgili Kardeşlerim,

NUR Muhterem Locası'nın 10 yıldönümünde, sihirli bir değneğim olsaydı; bir dokunuşta bütün insanları uzaya çıkartıp mavi gezegenimizi gösterirdim.

"Bakın" derdim onlara, "Ulu Yaradanın armağanı olan bu güzelliğimizizin, sizin çizdiğiniz sınırlar buradan görünmüyor. İnsanları renklerine göre ayırmamız olanaksız; neler konuştuklarını duyamayacağınıza göre, onları dillerine göre de ayıramazsınız.

İnançlara gelince;

Kalplerinde ne vardır hiç kimse bilmez, kalplerden ve Allahtan başka... O halde insanları inançlarına göre de ayıramazsınız".

Ne yazık ki, bu insanların büyük çoğunluğu bana gülerler. Yüz yılı bile dolduramayan bir ömrü, birbirleriyle didişerek ziyan etmeye ve o güzelim mavi gezegenimizi cehenneme çevirmeye, kaldıkları yerden devam ederler.

Ama aralarında, sayıları çok az da olsa, mavi gezegenimize aklın ışığında ve gönül gözüyle bakabilenler de bulunur.

Bunlar, bütün insanları uzaya çıkartmak mümkün olamayacağı için, hiç olmazsa kendi ülkelerinde olsun, hiç bir duvarın insanları ayırmadığı Mavi Localarda, Kardeşçe el ele vererek; sevgi ve dostluğu paylaşmak için sadece insan olmanın kâfi geldiğini göstermeye çalışırlar. Ve kendi ülkelerinde başlattıkları bu çalışmalar sınırları aşarak, farklılıkları yok ederek Mavi Locaları birbirine bağlamaya başlar.

Bu çalışmanın en güzel örneklerinden biri de, on yıl önce **İsrail Büyük Locası'nın** çatısı altında kurulmasına ve çalışmalarını Türkçe yapmasına izin verdiği **Nur Muhterem Locası'dır**.

Nur Muhterem Locası on yıldır, bütün insanları kardeşlik anlayışına bir adım daha yaklaştırmak için başarıyla çalışmaktadır.

Bu nedenle, NUR'lu Kardeşlerimizi şahsen ve **Türk Masonları** adına kutluyor; Mavi Localarımızda ki barış, sevgi ve dostluk havasının mavi gezegenimizi de kaplamasını Evrenin Ulu Mimarı'ndan diliyorum.

Kardeş sevgilerimle,

CAN ARPAÇ
Büyük Üstat

GÖZE VE GÖRMEMEYİ DAİR

İsmail İŞMEN

Türkçemiz çok zengin bir dildir. Etimolojik olarak bazı örnekler vermek gerekirse, "göz" ve "görmek" kökünden gelen ne kadar çok sözcük, deyim ve ata sözü bulabiliriz. Araştıralım:

Göz, gözcü, gözlük, görücü, görgü, gözleme, gözenek, gözbağı, göz pınarı, gözkuyruğu, tepegöz, görenek, gözde, gösteri, gösteriş, görünüş, görüntü...

Görmek, görüşmek, görünmek, gözükmek, görülmek, gözetmek, göz etmek, gözetlemek, gözlemek, gördürmek, göstermek...

Cesur bir adama "gözü kara" derler, "kara gözlü" gözleri siyah bir dilberdir, "Karagöz" ise Hacıvat'ın arkadaşıdır.

Göz bağı, göze sarılan bir örtü değildir, göz bağı, el çabukluğu ve ustalıklı gerçekte olmayan bir şeyi oluyor gibi göstermektir. Göz bağı bir illüzyonisttir.

Kedigözü, kedinin gözü değildir, yol boyunca yerleştirilen parlak trafik işaretidir.

Göztaşı, gözü taşı değildir, göztaşı bakır sülfata verilen adıdır.

Eskiden kocaman 25 kuruşluk madeni paralara Manda Gözü denilirdi.

Gözün dağı olmaz ama, insanları korkutmak ya da yıldırma için onlara Gözdağı verilir.

Gözün demiri olmaz ama, gemilerin baş tarafında bulunan ve her zaman kullanılan büyük çapa Gözdemiri dir.

Anne çocuğunu parkta gezdirir, ancak derinlemesine incelemeyi okumak anlamında olursa gezdirmenin anlamı değişir. "Masanın üzerinde bir başka gazete var, biraz evvel ona göz gezdirdiğim zaman birbiri ardı sıra üç havadis görmüştüm" (Reşat Nuri Güntekin).

Çok kısa bir zamanda olan bir olay gözü açıp kapayınca kadar gelişir: "Daha ilerde denizin yüzünü allak bulak eden akıntıya benzer bir çırpıntı oluyor, bu çırpıntı gözü açıp kapayınca kadar kesiliyor" (Sait Faik Abasıyanık).

Göz kelimesinin o kadar çok manası var ki; Göz, görme organıdır, bakış demektir, görüş demektir. Göz aynı zamanda delik ve boşluktur, iğnenin gözü, do-

labın çekmeceleri veya gözleri, çantanın gözü gibi, Sait Faik Abasıyanık bir köprüden söz ederken "Köprü'nün gözleri karış karış kazılmıştır" deyimini kullanmaktadır.

Göze gelmek, nazar değmek, kem gözle bakılmak anlamına gelir, bazı hallerde gözün ne de güçlü olduğunu belirten bir deyimdir. Göz kelimesine eklenen bir fiil o kadar çeşitli anlamlar taşır ki, bazı örnekler verelim: göze almak, göze batmak, göze girmek, gözden düşmek, gözünü kapamak, gözü tutmamak, gözüne kestirmek, gözünde büyütme v.s.

Öte yandan göz göre göre deyimini belli ve apaçık olarak herkesin gözü önünde bir olayın cereyan ettiğini ifade eder. Haldun Taner bir öyküsünde "Geçen hafta göz göre göre daha ucuzunu kaçırdım" cümlesini yazmıştır.

Kıskançlık sebebiyle herkesin ilgisini çekmek; göz ile uygulanan bir deyim vardır: Memduh Şevket Esendal bir yazısında "O, dükkânı sana vereyim dedi, ben istemedim. Neme lâzım, bin kişinin gözü üstünde kalacak" demektedir.

Göz ile sevmek bazan birleştirilir. "Gözünü sevdiğim" okşama, "Gözünü seveyim" rica olarak kullanılır. Gözde, önemli bir kimsenin sevdiği bir kadın ya da benzerleri arasında nitelikleri sebebiyle üstün tutulan, beğenilen, önem verilen kimse veya şey. "O zamanların gözde mesleği kâtiplikti ve şarkıların çoğu Kâtibim türküsü ile biterdi" (Halide Edip Adıvar).

Necati Cumalı'nın bir romanından: "Kendi deyimleriyle otuzu geçtiği halde isteyenler arasında kendine uygun birisini gözü kesmediği için evlenmemişti" cümlesi beğenip seçemeyi ne güzel anlatıyor.

Göz ve görmekle ilgili yazılar ve sözler şairlerin mısralarında da pek çok yer tutmaktadır. Bazı örnekler verelim:

Hem-meclisin oldığım zamanlar
Gözden çıkarak bütün cihanlar
Bir başka cihan olurdı manzûr
Ta'rif olunur mı âlem-i nûr

Muallim Naci

Şol gözlerim dola dola
Salar beni uzak yola
Dertli halinden kim bile
Yüreği sağ olan kişi

Yunus Emre

Sabahtan gittim suya
Dolmadı kovacığım
Göz görmeyince gönül
Katlanır ufacığım

Karadeniz Türküsü

Gölgelerin alçaldığı saatler
Gözümüze çarpmış olmalı
Sessiz panik darmadağın eder adamları
Gece baskını yer yer

Behçet Necatigil

Dizimize kara sular inmeden
Gözümüze ak perdeler durmadan
Tepemize kara kuzgun konmadan
Gel bir sefer eyleyelim
Düşelim yollara yollara

Bedri Rahmi Eyüboğlu

Göz yumutlmakla kör olmaz, külün altındaki ateş
Ne kadar kalsa bulunmaz hele bir aç hele eş

Mehmet Akif Ersoy

Diriğ itme aman ey neo-nihâlim meyve-i hüsnün
Bu bir meşhur meseldür göz görür elbette can ister

Murad Emri

MASONİK UYGULAMA VE FELSEFEDE GÖZ

Murat Özgen Ayfer, Mason Sözlüğünde "Göz"ü, dikkatin, araştırmanın inceleme- nin, uyanıklığın simgesi olarak tarif eder, ve devam eder:

"Masonlukta bir simge olarak Göz, iki ayrı şekilde değerlendirilerek yorumlanmaktadır. Bunlardan birine göre göz, doğayı ve evrensel gerçekleri inceleyip anlamayı öğütler, bunu yaparken de dikkatli ve uyanık olmayı, doğa yasaları arasındaki ilişkileri ve farklılıkları kaçırmamaya dikkat etmeyi önerir. Diğer yoruma göre ise Göz bir masona, tutum ve davranışlarında Masonik ilkelerden ayrılması gerektiğini öğütleyerek, tüm yapıp etmelerinin sürekli bir şekilde izlenip denetlendiğini anımsatır".

Her Mason mabedinin Doğusunda, ışıklı bir üçgen içinde bir göz resmi bulunur. Işıklı üçgen, sembolik derecelerde çalışan her Locanın çalışmalarını yaptığı mabette vardır. Bu üçgen genellikle içten aydınlatılmalı olacak şekilde düzenlenmiştir ve çalışmaların başından sonuna kadar aydınlık tutulur.

ATASÖZLERİNDE GÖZ VE GÖRMEK

Türkçemizde göz ve görmekle ilgili pek çok atasözü vardır, bunlara ait bazı örnekler verelim :

- * Görünen köy kılavuz istemez
- * Göz bir penceredir, gönüle bakar
- * Göz var görmek için, akıl var bilmek için
- * Gözden irak olan gönülden de irak olur
- * Gözü tanede olan kuşun ayağı tuzaktan kurtulmaz
- * Gözün üstünde kaşın var demedim
- * Görünüşe aldanma
- * Göz yumulunca kıymeti bilinir
- * Kör ölür, badem gözlü olur.

KAYNAKÇA :

1. Türkçe Sözlük. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Milliyet Yayını İstanbul 1992.
 2. Murat Özgen Ayfer. Mason Sözlüğü. Cem Ofset Matbaacılık San. A.Ş.
 3. E.Kemal Eyüboğlu. Onüçüncü Yüzyıldan Günümüze Kadar Şiirde ve Halk Dilinde Atasözleri ve Deyimler. İstanbul 1975
 4. All Seeing Eye. New Encyclopedia
 5. All Seeing Eye. Mackey's
 6. Ana Yazın Kılavuzu, İstanbul 1993
-

Gözlü Sözlü Bir Mektup

Göztepe, 29 Haziran 1963

İki gözüm kardeşim,

Günlerdir gözlerim yolda, mektubu bekledim, gelmedi, gelmedi. Oturdum, sana birkaç satır yazayım dedim. Gözden ırak memleketlerde göz alıcı o kadar çok uğraşın var ki, bizleri her halde gözden çıkarmış olacaksınız. Ne yapalım, gözümüz yok ama, gelince gördüklerini bize anlatırsın. Ne ise orada göz karartıcı binalar varsın olsun, burada da göz kamaştırıcı güzellikler var.

Hatırlarsın herhalde, geçen yıl sen seyahate çıkmazdan önce Büyüka'daki o muhteşem baloya gitmiştik... Orasını bir göz önüne getir, sen o kara gözlü dilbere göz koymuştun, onun gözüne girmek için ne delilikler yapmıştın. Süheylâ ile ben üst kattaki terasta idik, sen ve Leyla bahçede... ayrı ayrı birer köşede dolaşıyor, sözüm ona sanki birbirinizi görmemezlikten geliyordunuz. Önce gözetlemek bana biraz tuhaf geldi, gözden kaybolacaktım, lâkin Süheylâ bana "Allah insana göz vermiş, böyle bir gösteri göz göre göre kaçırılmaz" dedi. İster istemez peki dedim. Mehtapta etrafı rahatça görebiliyorduk.

Sen Leylâ'ya yan gözle baktın, o sana gözucuyla baktı, sen gözle süzdün, onun gözlerinin içi bile gülüyordu, sen başka gözle baktın, o bunu gözden kaçırmadı, sadece gözlerini

yere indirdi, sonra kaldırdı, göz göze geldiniz. Biz olup bitenleri göz kulak olmuş sessizce izliyorduk.

Süheylâ bana "Aralarında bir göz aşinalığı varmış diye duymuştum, ama bunu gözlerimle görmek istiyordum" dedi. O sıralarda ağır bir bulut mehtabı karattı, göz gözü görmüyordu, biz içeri girdik, sizi de gözden kaybettik. Zaten gözetlemekten vazgeçmiştik artık...

Biraz da bugünlerde buralarda olup bitenlere bir göz atalım, sana göz doldurucu havadisler vereyim. Geçen hafta, Göztepede Abdürrezzak Beyle eşi Suzidil hanıma davetli idik, hatırlarsın, Tepegöz Sokağındaki eski tarihi konakta otururlar, muhitin gözde bir ailesi olmalarına rağmen, öyle ortada fazla gözükmeyizler. Davetin nedeni mutlu bir olay. Aile, gözbebekleri gibi sevdikleri kızları Ayşeyi bir göz doktoru olan Ahmet beyle baş göz ettiler. Geleneklere çok bağlı bir ailedir Abdürrezzak beyler, damadın kızlarına ne yüzgörümlüğü verdiğini söylemediler, onların deyimi ile "ifşa edilirse imiş göze gelirmiş" ne ise kendi bilecekleri iş, bizi ilgilendirmez, zaten ne verilirse verilsin, gözümüz yok.

Gelinle damadı Ankaraya göndermezden önce, (zira Ahmet bey orada bir göz kliniğinin baş asistanı imiş), Göz Bağı diye anılan köşklerinde bir ziyafet verdiler. Yemeğin sonunda aş-

çı kadının meşhur gözenek tatlısı masaya konurken çok gülünç bir olay oldu. Abdürrezzak Beyin oğlu Erol'u bilirsin, çok haşarı bir çocuktur, adeta malın gözüdür, insanın gözünden sürmeyi çalar. Erol kediye mutfaktaki dolabın alt gözüne kilitlenmiş, evin aşçısı Esmâ Hatun gözeneklerinin beğenildiğini duyup meyva tabağı almak üzere dolabın kapağını açınca kedi fırlar, korkudan Esmâ hanımın bir gözü çarşambada bir gözü perşembede ciyak ciyak bağırmağa başlar, ne ise teskin ettiler, neşe ile yemeğimizi bitirdik.

İlginç bir haber daha, Belediye, bazı yollara, trafiğe yardımcı olsun diye "kedigözü" denilen kırmızı işaretle-

ri asfaltın ortasına bir sıra dizivermiş, gecede parlayınca yolun solu sağı belli olsun diye... İş görmek isteyen açık gözün biri, bunları gözüne kestirmiş, göz önünde durmasın diye toplayıp bir kenara saklayayım demiş, ama gözü açık, keskin gözlü polis tabii bu olaya göz yummamış, adamı yakalayıp karakola götürmüşler, duyduğumuza göre ona esaslı bir gözdağı vermişler.

Şimdilik hoşça kal, iki gözümün bir teki, mektubunu bekliyorum, yazmazsan gözükme gözüme.

Binlerce selamlar, gözlerinden öperim.

İsmail GÖZCÜGİL

HÜSEYİN D. AKARLI'NIN DERLEDİKLERİ

DAHA İYİ BİR HÜR MASON OLMANIN ON ANAHTARI

Kardeşlerinle konuş. İnsanın içini neşeli bir merhabadan ve bir iki selamlaşma kelimesinden daha güzel ısıtan başka bir şey yoktur.

Gülümse, Kaşları çatmak için 72, gülümsemek için sadece 14 kasa gerekir.

Kardeşlerini isimleri ile çağır. Bir insanın kulağına ulaşacak en güzel müzik kendi ismidir.

Dostça davran. Eğer dost istiyorsan, dost ol.

Samimi ol. Yaptığın veya söylediğin her şeyin senin için hakikaten bir zevk olduğuna inanarak davran.

İnsanlarla ilgilen. Eğer biraz çaba sarfedersen herkesi sevebileceğini göreceksin.

İltifatta eli açık ol. Tenkitte dikkatli ol. Başkalarının hislerine dikkat et. Müteşekkîr kalacaklardır.

Başkalarının fikirlerine saygı göster. Anlaşmazlığa üç taraf vardır: sen, karşı taraf ve haklı olan taraf.

Her zaman hizmete hazır ol. Hayatta başkaları için yapabildiklerimizden daha değerli ne olabilir ki?

(Valley of Trenton)

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 16, Eylül - 1. Teşrin 1934

Türkiye Büyük Locası (Maşrik-ı Âzam-ı Osmanî), 1 Ağustos 1909 tarihinde kurulmuştur. Kuruluşunun 25. Yıldönümü münasebetiyle Büyük Şark Dergisinde çıkan imzasız bir yazıyı ay-nen alıyoruz.

Resmî Celse

Yirmi beş sene evveline gelinceye kadar memleketimizde millî bir obedi-yans yoktu; Türkiye'de çalışan mahfeller hep ecnebî obedi-yansların idaresi altında idiler. Fikir ve vicdan hürriyetinin, terakkî, ve tealî aşkının kara düşmanı olan Abdülhamid hükûmeti, bir çok münevver ve mütefekkirin bir araya gelerek fikir ve mütalâa teatî etmelerine elbette müsaade etmezdi. Meşrutiyet ilân edilince bazı BB.imiz bizde de millî bir obedi-yans tesisini düşündüler ve bittabî muvaffak da oldular. Bu tesis 1 Ağustos 1909 Pazar günü tahakkuk etmiş ve ilk muvazzaflar intihap olunmuştu. Şu halde 1 Ağustos 1934 tarihi müessesemizin kuruluşunun tam yirmi beşinci yıl dönümüne tesadüf ediyordu. O gün çok cazip ve çok yerinde bir programla bu mesut yıldönümü kutladık, müessislerimizi hürmetle andık, Cumhuriyet devrinde mazhar olduğumuz müzaheret ve himayeden dolayı en derin şükran ve minnetlerimizi izhara vesile bulmuş olduk.

Merasim celsesine alt kattaki büyük salon tahsis edilmişti; davete icabet eden KK.rimizin çokluğundan âdeta iki sütun arası birleşmiş gibiydi. Büyük Maşrıkın bütün murahhas ve murahhas mülâzimleriyle Muh. Mahfeller Üs. Muh.leri, yukarı derecelerin reisleri, Yüksek Heyet (Yüksek Şûra) âzası, ecnebi Mahfeller delegeleri, ecnebî obedi-yans muhadenet kefilleri hazırıldılar. Ziyaretçiler arasında pek çok kıymetli ve pek çok saygı değer Üs.larımız Şark'ı nurlandırıyorlardı. İzmir ve Bursa Vâdisinden de bilhassa bu merasim için gelmiş KK.rimiz vardı. Yunan Büyük Meş.inın kendi namına tebrikâta bulunmak üzere tayyare ile suret-i mahsusada gönderdiği Pek Şerefli Fotiadis Kardeş de hâzırın meyanında idi.

Celse Bü. Meş. heyet-i umumîyesi şeklinde açıldıktan sonra davetli ziyaretçi KK.in vazifelerine ve derecelerine göre - tâlimat ve program dahilinde - teşrifat ile kabul edilmelerini müteakip, Bü. Üs. Muhittin Osman K. tebrik ve teşekkür mutazammın bir açış nutku irad etti; Hâkim Bü. Amir Dr. İsmail Hurşit B. Yüksek Hey'et namına bayramımızı kutladı. Bu sırada Türklüğe en saadetli ve en verimli bir devir yaratan büyük insanlığa en doğru sulh ve selâmet yollarını gösteren Ulu Gazi'ye Mas.ların tâzim ve minnetlerini, Büyük Millet Meclisi Reisi ve Başvekil

Paşalar Hazeratile Dahiliye Vekili Beyefendiye hürmet ve şükranlarımızı telgrafla arz etmeği teklif eden müteaddit imzalı bir takrir okundu, ittifakla ve büyük bir tehalük ve meserret ile kabul olundu.

Bundan sonra - program mücibince, Büy. Kâtip Muhittin Celal B. tarafından Bü. Maş.mızın teessüs ve teşekkülüne dair kısaca tarihî mâlumat verildi. Meşrutiyetin ilânını müteakip - ecnebî Mah.lerde nur ve ziya almış - bazı K.lerimizin bir araya gelerek bir Maş. tesisine karar verdikleri, bu kararın o zaman Türkiye'de mevcut ecnebî Mah.ler tarafından pek tabîi görülerek derhal hüsnü telâkki edildiği ve bu hususta ecnebî obediyanlarından meseleden haberdar olanların teal-lülsüz muvafakat gösterdikleri zabıtlara ve vesikalara müstenit bir tarzda kısaca izah olundu. Meş.mızın tesisinde hizmeti mesbuk KK. ve Mah.ler isimleriyle ve yüksek saygılarla tezkâr ve bilhassa Mısır ve Belçika obediyanlarının bu yoldaki yardımları şükranla yâd olundu.

Tarihçeden sonra muavin Bü. Üs. Mehmet Ali Haşmet (*) B. Daimî Heyet Namına "Masonluğun İdeali" mevzu, çok değerli, çok faydalı bir hasbîhalde bulundu; Sabık Bü. Üs.lardan Servet Yesarî K.ş de Yüksek Hey'et namına "Ma.luk Prensiplerini" izah etti.

Bundan sonra Goldenberg B.in idaresi altında Ali Refik, Ziya Hüznüz, Gıyas, Cevat Memduh (**) Afif, Hovyan ve Selâhattin Emin B.den mürekkep "Mas-onik Orkestra" tarafından üç parça çalınarak kutlama merasimine şeref ve ruh verildi.

Konseri müteakip Bü. Üs. Meş.in kuruluşundan bu güne kadar Eb. Meş.a göçen KK.rimizin aziz hatıralarını andı ve müessislerle Eski Büyük Üstatlardan ve Muavinlerinden olup da aramızdan ayrılmış olanların isimlerini teker teker, Bü. Kâ. B.e okuttu; Orkestra Mas.ik Haendel'in bir "hymne"ini çaldı ve bütün hazırun o Muh. BB.mizin aziz hatıralarını sükût ile ve hürmetle saydı.

Merasim programı burada bitmişti.

Bü. Üs.ın emri ile Bü. Kâtip, Fransa, Yunan Meş.-ı Azamları ile İsviçre (Alpina) ve Yugoslavya Mah.i gelen tebrik levhalarının mâlûmat verdi. Bunlara ve bundan sonra geleceklere teşekkür yazılması kararlaştırıldı.

Menafi sırasında Sabık Büyük Üs.lardan M. Kemal (***) B., muhadenet kefilî bulunduğu Fransa Maş.-ı Azamı, namına suret-i mahsusada bu merasim için Atina'dan geldiğini yukarda yazdığımız Fotiadis Y. Yunan Maşr.-ı Azamı namına, Muh. Velicanidis B. Armonia, Muh. Mossé B. Renaissance Muh. Mahfelleri nâmına tebrikâtta bulundular. Sabık muavin Bü. Üs.lardan M. Raşit B. de A.M.İ. namına merasimi kutladı ve celse mutat usul dairesinde kapandı.

(*) Kırca

(**) Altar

(***) Öke

**Yıldönümü Celsesi münasebetiyle Büyük Üstadın gönderdiği telgraf-
lar.**

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine,

Türkler için en saadetli ve en verimli bir devir yaratan ve insanlığa en doğru yolu gösteren Ulu Gazi'ye minnetlerini ve tâzimlerini arz etmeğe bugün müesseselerinin 25 inci yıldönümünü kutlayan ve yüce Halâskârın açtığı nurlu yolda ilerlemeği yegâne vazife bilen Türk Masonlarının müttefikane karar verdikleri arza tavassutu ömrümün en şerefli bir vazifesi telâkkî ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerine,

Bu gün müesseselerinin 25 inci yıldönümünü kutlayan ve ülkelerini Cumhuriyet devrinde tahakkuk etmiş gören Türk Masonlarının ihtiram ve şükranlarını arz vesilesiyle ihtiramatımı teyit eylerim.

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine,

Bu gün müesseselerinin 25 inci yıldönümünü kutlayan Türk Masonlarını Cumhuriyet Hükûmeti devrinde mazhar oldukları saadetten doğan şükranlarını arz ve ihtiramatımı teyid ederim.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendi Hazretlerine

Bu gün müesseselerinin 25. Yıldönümünü kutlayan ve Cumhuriyet Hükûmeti devrinde en büyük emniyetle millî vazifesini ifa imkânına nail olan Türk Masonlarının ihtiram ve şükranlarını arz ederim.

* * *

— DİKKAT! —

Ritüelik çalışmalarımızda, Ritüelde yazılı olanların dışında hiç bir kelime ya da söz söylenmemesi, hareket yapılmaması, müzik çalınmaması gerekir. Bu bir mecburiyettir.

Masonların, Üstadı Muhteremin emirlerine uymak mecburiyetinde oldukları, bunun gereğini içtenlik ve saygı ile yerine getirecekleri de bir gerçektir.

Ancak bu saygı, hiç bir zaman Ritüelin dışında kullanılan "emredersiniz", "başüstüne" gibi kelimelerle bağdaşmaz.

Y a n ı :

Üstadı Muhterem, I. Tören Üstadı Kardeşe "Çalışma Tablosunu açınız" ya da "bakınız, dışarıda bekleyen Kardeşler var mı?" dediğinde, yahut I. Nazır Kardeşe, "adıma toplantıyı kapatınız" dediğinde, bunun gereği sessizce veya Ritüeldeki cümle ile yapılacak, hiç bir zaman "emredersiniz", "başüstüne, gibi, Ritüelde bulunmayan ifadeler kullanılmayacaktır.

TEMEL ATMA MERASİMİ VE İNŞAATLA İLGİLİ İTİKATLAR (IV)

Celil LAYIKTEZ

ÇATI :

Kötü ruhlar uçabildiklerinden, özellikle çatılar tehlikeli bir mıntıka olarak kabul edilirdi. Bu inancın bir tezahürünü Çin'de gelişen fevkalâde ilgi çekici çatı mimarisinde görmekteyiz. Ruhların sadece düz hatlar üzerinden hareket edebileceklerine inanan Çinliler köşeli ve dönemeçli çatılar yaparak, dönemeçle köşeleri türlü korkunç yaratıklarla korurlar, bir odanın iki kapısını karşı karşıya koymazlardı. Ayrıca, dönen güneşi remzeden Svastika (*) şekilleri de evleri yıldırıma karşı korurdu.

Andaman adaları yerlileri evlerinin çatılarına koydukları uzun kollu tahta heykellerle kötü ruhlara karşı korunurlardı. Hristiyanlığın gelmesinden sonra, bu heykeller Hz. İsa veya kanatlı melekler halini almış, adet değişik bir şekilde de olsa, devam ettirilmiştir.

Pencerelere konan çiçeklikler de kötü ruhlara karşı korunma şeklidir, zira, çiçekler her yerde hayatı simgelerler. Bazı yerlerde, aynı sebeple, evlerin bütün duvarları çiçek veya aziz resimleriyle süslenir.

Dindar Hindu evinin dışına kaldırım veya toprağın üzerine bir "kolam" çizer. Geometrik şekillerden oluşan "kolam" dua edilen tanrının dikkatini çekmek için çizilir. Böylece, tanrı, evi kötü ruhlara karşı koruyacaktır. Misafirperverliğin bir işareti olarak da, "kolam" yemeğe gelen misafirlerin önüne çizilerek kötü ruhların yemek için açılan ve vücudun penceresi olan ağzın içine girmeleri önlenirdi.

Her yeni inşa edilen ev münasip ritlerle takdis edilmeden önce tabu kabul edilirdi. Kötü ruhların girmesini önleyen ve eve mahsus bir bekçi ruhu tesbit eden merasimlerde günahlardan arınmak için su ve kan dökmek, muhtelif odaları ayrı ayrı dualarla takdis etmek, kapılara muskalar çakmak, ekmekle tuz ve şarabı müştereken yemek ve içmek gibi tipik adetler gelişmiştir.

Evin içine girme ritlerinin benzerlerinin evden dışarı çıkmak için de uygulandıklarını görüyoruz.

İslam öncesi Araplar eve girerken, veya çıkarken, eşğin üzerinde bulunan ve ev tanrısını remzeden şekli elleriyle okşarlardı. Bugün dindar bir Müslüman, sabah kapısını Besmele ile açar. Museviler ise "Mezuza" ismi verilen ve içinde Al-

(*) Svastika : Gamalı, haç

lah'ın isimlerinden biri yazılı muskayı parmakla dokunup öperler, "Allah girişi-mi ve çıkışı bu an ve ebediyet için takdis etsin" duasını okurlar. Burada sözlü rit, hareketi tanımlamaktadır.

Bir evin dış kapısı olumlu bir yöne açıldığından, sadece bu kapı ve ona bağlı eşik için bu özel merasimler uygulanırdı. Sair kapı ve pencerelere önem verilmez-di. Cami minarelerinin kapıları kibleye bakar.

Evin koruyucu ruhundan korkan ve batıla inanan Orta-Çağ hırsızları hiçbir zaman bir eve ana kapısından girmezlerdi.

Eşiğin kutsiyetini kaybetmemesi için, hamile veya ay halinde olan kadın bir yan kapıdan girip çıkardı; kurban edilen kutsal hayvanın ölüsü özel bir delikten veya bir pencereden geçirilir; ölen ev sakinlerinin cenazeleri de bir arka kapı veya pencereden çıkarılırdı.

Bazı büyük mabet ve sarayların ana kapıları yalnız muayyen zamanlarda merasimle açılır, halk umumiyetle yan kapılardan girip çıkar. (Dolmabahçe sarayının ana kapısı, Fener Patrikanesinin devamlı kapalı kalan kapısı, Vatikan'ın ancak muayyen zamanlarda açılabilen kapıları, v.s.)

Eşik ve kapıların kutsiyet ve safiyet getiren vasıflarının bir uyarlamasını da taklarda görmekteyiz. Çin ve Japonya'da mabedlerin, Kore'de hükümet binalarının önünde taklar mevcuttur. Romalılar zaferden dönen askerlerini tanrıların kıskançlığından korumak için, resmi geçit yolları üzerine zafer takları kurarlardı. Muzaffer Roma Generalleri zafer taklarının altından geçerken, düşman olan harici dünyadan ayrılarak, dost Roma dünyasına resmen dönmüş olurlardı.

Günümüzde halen uygulanan bir geleneğe göre, askeri düğünlerde kılıçla-rın oluşturduğu çelik kubbenin (tak) altından geçen gelin, sivil hayattan askeri hayata geçmekte ve kocasının silâh arkadaşları tarafından kabul edilmektedir.

Bazı İslam mezarlarının önünde yüksek bir kapı görülür. Bu kapılar mezar-da yatanı kötü ruhlardan korumak, mezarı ziyaret etmek üzere kapıdan geçenle-re kutsiyet tevhit etmek üzere kurulurlar. Batınî felsefeye göre ise, mezarın önün-deki kapı Hayat kapısından başka birşey değildir. Nasreddin Hoca fıkralarında-ki önü, yanı, arkası açık kapıları hatırlayalım.

OCAK VE BACA :

Ocak aile hayatının merkezini, sıcaklığı, emniyeti, dostluğu simgeler; ocak başında, korlar seyredilerek hayal kurulur, günlük yaşantının eziyetleri unutulur.

Eskiler için, yanan ocak evin özel güneşi, kızıl korlar ise, Prometheus tarafın-dan göklerden çalınarak insanlığın hizmetine sunulan tanrıların ateşiydi.

Birçok eski dinde, hatta bugün Parsilerde, ocak, Tanrının ikamet ettiği kutsal evdir.

Hristiyanlık öncesi Avrupa'da, yeni evine gelen gelin merasimle ocağın önü-ne getirilir, kendisine bir maşa teslim edilerek evin ateşi üzerinde otoritesi tesbit

edilirdi. Anadolu'nun "Eli maşalı kadın" deyiminin bugünkü anlamı değişik de olsa, aslında evine sahip olan kadını tarif ederdi.

Kutsal ocağa tapınma âdeti Hristiyan Avrupasında devam etmiştir. Estonyalı gelin, ateş cinlerini teskin etmek gayesiyle, ocağın içine bir avuç madeni para, Bohemyalı gelin ise ekmek kırıntıları atar.

Şamanizm kalıntısı olarak ocak Türkler için de kutsal sayılırdı.

Ocağın kutsallığı ile ilgili olarak, Şeriat ve Alevilik başlıklı dizide, Cumhuriyet gazetesinin 17/8/94 tarihli nüshasında, Cemal Şener'le Miyase İlknur şöyle yazıyor:

"Türkler ve diğer toplumlar Anadolu'ya gelmeden önce çok tanrılı dönemi yaşıyorlardı. Tanrıları özellikle yer ve gök tanrıları idi. Daha sonra animizm ile Türk Boyları arasında "ocaklar kültü" oluşmuştur. Bu inanca göre tüten ocaklar kutsaldır. Bu ocakları koruyan ruhlar, inanış gereği hiç söndürülmeden yanmalıdır. Yakılan ocaklar, bu yüzden hiç söndürülmez. Ocak yakmak sevap, söndürmek günahtır.

"Ocak kültü; giderek Horasan Erenleri, erleri, bacıları yoluyla Anadolu'ya gelmiştir. İşte, Dede Kargun, Abdal Musa, Geyikli Baba, Pir Sultan, Baba Resul, Garip Musa vb. adındaki dede ocakları bu ocak kültürünün üstüne inşa olmuştur.

"Bu oluşum daha sonra soy ocaklarına dönüştü. Bunların tekkeleri, dergahları kuruldu. Giderek halkın derdine derman aradığı türbelere, dergahlara dönüşmesi böyle gerçekleşmiştir..."

Ocak kelimesi, Yeniçeri ocağı deyimindeki gibi, yurt, ev yuva anlamlarında da kullanılmış, Bektaşî Dergâhının sembolü olmuştur. Bektaşî tekkelerinin meydana odalarında Kible yönündeki yer ocağına "Bektaşî Ocağı" denirdi. Ocağı olmayan meydanda, köşenin biri Ocak ittihaz edilirdi. Ocağın bir yanına Seyit Ali postu, öbür yanına da Horasan postu serilirdi. Ocak söndürmek, mecaz yoluyla ortadan kaldırmak, dağıtmak, harap etmek yerine kullanılan bir deyim olarak dilimize yerleşmiştir.

Avrupa folklorunda ocak cini sakallı bir cüce olarak gözükür; bu cin ocağın içinde yaşar ve bacadan girip çıkardı. Cini kızdırmamak için ateşin hiçbir zaman sönmemesi, hiç olmazsa bir yanar korun kalması gerekirdi. Göçebe kavimlerde kabile şefinin ateşi yandığı müddetçe kabile ahalisi ateşsiz kalmazdı ve bu ateşin hiç bir zaman sönmemesi gerekirdi. Putperest Roma'da bu adetin devamını Vesta mabetlerinde görmekteyiz. Vesta'ya hizmet eden kutsal bakireler ateşin sönmemesine dikkat ederlerdi. Mabedin önemine göre 4 veya 6 kişi olan bu bakireler, daha çok küçük yaştan, Roma İmparatorluğunun kurucuları ahfadından "patrisyen" ailelerden alınır, 30 sene müddetle Vesta'ya hizmet ederler, bu arada da hiçbir erkekle temasta bulunamazlardı. Bir Vesta bakiresi ile temas kuran erkek dövülmek suretiyle öldürülür, rahibe de kudsiyeti yüzünden idam edileme-

yeceğinden, kapısı duvarla örülen bir mahzene kapatılır, açlık ve havasızlıktan ölüme terk edilirdi.

Rusya'da Ocak cinine ait itikatla ecdat kültünün birleştiği görülür. Evin bekçi ruhuna "domovik", yani aile babası denir, ikamet ettiği ocağın ateşinin sönmemesine dikkat edilir ve bir evden diğerine taşınıldığı takdirde, "Büyükbaba, yeni evimize hoş geldin" diyerek, eski ocaktan alınan bir korla yeni ocak yakılırdı.

Orta Avrupa itikatlarına göre, ocağın içinden fırlayan içi boş uzunca bir kor, tabuta benzediğinden, ölümün geleceğini haber verirken, oval bir kor doğumu, yuvarlak bir kor da paranın geleceğini müjdelirdi. Aniden hızlanan ateş bir misafir-firin geleceğini, karıştırıldıkları zaman parlayan korlar, uzakta olan sevgilinin sıhhatte olduğunu, rüyada ocaktan düşen bir kıvılcımın kol veya göğsü yakması bir çocuğun öleceğini haber verirdi.

Ocakla ilgili bunlara benzer itikatlara dünyanın her yerinde rastlanır. Her yerde, kor, ateş ve kıvılcımların aldıkları şekiller yorumlanarak gelecek için tahminler yapılmış, küllerin üzerinde kalan izlerin tetkiki ile fal bakılmıştır.

Ocakla ilgili diğer enteresan bir âdet: erkekler daima ocağın sağ tarafında, ay hali, hamilelik gibi sebeplerle farkında dahi olmadan murdar durumda olabilecek kadınlar ise, sol tarafında yer alırlardı.

Ocağın folklorundan, şömine, baca folklorunu ayırmak imkânsızdır.

Gelinin, kendisine doğru yürüyen, iş elbiselerini giymiş, bir baca temizleyicisi ile karşılaşması uğurlu bir rastlantı olarak kabul edilirdi, bacanın isiyile karar-mış madeni para da muska vazifesi görürdü.

Ateş tanrısının düşmanı şeytan ocağı söndürmeğe çalıştığından, tüten baca-da şeytanın saklandığına, eve ve ev halkına uğursuzluk getirmeğe çalışacağına inanılır, baca tütünce, arındırıcı tedbirler alınır, baca deliğinin altına haç şeklinde bir demir konurdu.

Bazı Tibetli kabile mensupları cinlerin girebileceği bacalardan sarfınazar ederek arındırıcı olduğuna inandıkları duman içinde oturmayı tercih ederlerdi.

İNŞAAT MALZEMESİ VE ÇATI İLE İLGİLİ DİĞER İNANIŞLAR :

Ağaçlara tapma devrinden kalma bir âdet olarak, yeni bir inşaatta eski bir binanın tahtalarının kullanılmasının uğurlu olacağına, diğer taraftan, duvarlarda dolgu malzemesi olarak, taş ve tuğla yerine eski mezar taşlarının kullanılmasının da felaket getireceğine inanılırdı.

İnşaatin sonunda, çatının yerine konması da bütün dünyada bir şenlik ve ziyafet vesilesidir. Kelt etkisinin görüldüğü Anglo-Saxon ve Germen ülkelerinde, çatı tamamlanınca, Noel bayramında olduğu gibi, dış kapının üzerine bir yeşil dal çivilenerek bereket davet edilir. Bizde de, çatı yerine konduktan sonra, işçilere bahşiş dağıtmak, kurban kesmek ve çatıya bayrak dikmek âdeti sürdürülmektedir.

MASONLAR

Orta Çağların Gotik kiliseleri Masonların eseridir. 18. y.y. a kadar faaliyetlerini devam ettiren Masonlar, mükemmel insanlık mabedini inşa etmeğe çalışarak, yaptıkları binaları Allah'a ithaf ederler ve inşaat vazifelerini kutsal olarak görürlerdi. Onlar için, ham taşı yontmak, sabırla üzerinde çalışmak suretiyle, nefsi tekâmül ettirmekten başka birşey değildi.

Orta Çağların her türlü felsefi hareketlerine beşik olan Gildlerin mensubu Masonlar inşa ettikleri kiliselerin en kutsal yerlerinin gözden uzak taraflarına, ilm-i simyayı, Kelt dininden kalma sihir ve büyüye dayalı inançları, veya Hristiyanlıkla ilgisiz gözüken tasavvuffi felsefelere ait sembolleri, taşların üzerine oyar veya resmederlerdi.

Chartres Katedralinin ana giriş kapısının üzerindeki vitrayda, ateşin elemanlar üzerindeki etkisi canlandırılmıştır. Paris'de, Notre Dame Katedralinde, "Yaşlı çınar ağacının kökünden fışkıran kutsal pınar" kabartması, çınar ağacını kutsal sayan Kelt'lerin inanışlarından kalan bir izdir. Aynı kilisede simyagerlerin tüm görev ve çalışma şekillerini gösteren kabartmalar görülebilir. Katedralin ikinci galerisine çıkıldığında, kilisenin merkez hattı üzerinde, bir ihtiyarın taştan oyma heykeli görülür. Bu heykel Notre Dame'ın mimarı, inşaat ustası, simyageridir. Yüksek tekrisin işareti frig külahını uzun saçları üzerinde kaygusuzca giyen, hafif laboratuvar mantosunun içine sarılmış mürşit, bir eliyle galerinin kenarına dayanırken, diğer eliyle sakalını sıvazlamakta, sabit ve keskin bir bakışla eserini seyretmektedir. Heykelde şaşırtıcı bir canlılık göze çarpmakta, her an elini oynatacağı veya yerinden doğrulacağı zannedilmektedir. Ve, Mimar eserini korumaktadır.

Celil LAYIKTEZ

KAYNAKÇA :

- Man Myth and Magic Encyclopedia*
- The Golden Bough, Sir James Frazer*
- Le Mystère des Cathedrales, Fulcanelli*
- Builders' Rites and Ceremonies:*
 - The Folk Lore of Masonry*
 - G.W. Speth, Q.C. Pamphlet No. 1*
- Cumhuriyet, 17/8/94*
- Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*
- TESVİYE, Sayı : 10, Ocak 1994*
- Yeni Yüzyıl, 15 Mart 1995*
- Les Religions de l'Afrique, E. Damman*

TARİHİ SÜRECİ İÇİNDE KADIN HAKLARI

Önder ÖZTÜREL

Durağan bir sosyal yapı içinde yaşayan ve çoğu ülkede, bir erkeğin, önce babasının, daha sonra kocasının adını taşıyan kadın, tüm yönleriyle belirginleşmiş bir bireysellikten yararlanamamaktadır.

İnsan hakları ne kadar yaygınlaşırsa, o kadar derinleşip güçlenebilir. Onlara tanınan haklardan yararlanabildikleri için ekonomik gücü de ellerinde tutan erkekler, kendi aralarında en sevdikleri oyunu oynarlar. Bu oyun; savaştır. Aile reisi bu oyuna, adlarına karar verdiği kişileri, ona tabi olanları da sürükler.

Buna karşılık kadın hakları, savaşlardan ya da devrimlerden öte bir şeyi gerektirmektedir. O da, örf ve adetlerin değişmesidir.

Bu durumu haklı kılan ve destekleyen belirli bir felsefi akım vardır. 19. yüzyılın sonunda, "İyilik ve kötülüğün ötesinde" adlı kitabında Nietzsche (1844-1900), bu anlayışı veciz şekilde şöyle dile getirmişti. "En temel sorunda, Erkek'le Kadın'ın ilişkisi sorununda hata yapmak, aralarındaki uçurumu ve çatışmalarının kaçınılmazlığını görmezden gelmek, eşit haklara, aynı eğitime, benzer iddialara, benzer sorumluluklara sahip olunabileceği rüyasına kapılmak, düşünce yoksulluğunun en açık işaretidir."

Erkek böylece, adına Hayat denilen tiyatro oyununu kurar. Kadın onu dikkatli ve edepli bir seyirci olarak izler, hatta oyun başarısız olsa bile onu alkışlar, ya da en iyi koşullarda erkeğin yazdığı, sahneye koyduğu ve başrollerini oynadığı oyunda bir figüran olarak yer alır.

Erkek kendi yararlandığı hakları kadına da tanımayı reddetmektedir. Erkekler, kadınların Tarih'e boyun eğmeleri için mitoslar yarattılar.

I. Mitosların Doğası:

Erkekler kadınları, kanıtlanmış doğru görünümü taşıyan doğmalar, önyargılı düşünceler, mitoslar ileri sürerek siyasal iktidarın uzağında tutmaktadır.

Mitosların gücü muazzamdır ve dünyanın bütün ordularının birlikte oluşturdukları güçten fazladır. Mitos deyimi, Yunanca'da masal anlamına gelen sözcükten türemiştir, somut ve sınanabilir bir olgunun, doğrularla yanlışların zamanla birbirine karıştığı bir öyküde dile getirilmesi anlamına gelir. Böylece biçim değiştiren düşünce, insan aklına çakılı kalır.

II. Hava Mitosu:

Hava mitosu çok eskidir. "Yaratılış" kitabının başlangıcı olarak ona dahil edilen metinler pek çok tartışmaya yol açmıştır. Bunlarda evreni hiçlikten kurtaran Tanrı'nın, erkeği, kendi imgesine benzer şekilde yarattığı söylenir. Tanrı Adem'e yasak meyveye dokunmamasını emreder. O'na bir eş verir. Bu Adem'in kaburgasından yaratılan Havva'dır. Bir yılan gelir ve Havva'yı yasak meyveyi tatmaya, böylelikle yasayı çiğnemeye teşvik eder.

Tanrı öfkelenir. Adem'i sorguya çeker. Sorguda Adem Havva'yı ele verir. Yargılanırlar. İkisi de mahkum olur. Adem ve soyundan gelenler sonsuza kadar çalışmaya mahkum edilirler. Havva ise sonsuza kadar acı içinde doğurmaya mahkum olur. Yılan da sonsuza kadar onun karnında dolanmaya ve tozla beslenmeye mahkum olmuştur. Tartışma konusu olan metin budur. Metni ilk yorumlayanların aceleyle vardıkları sonuç, metinde anlatılan suçun sorumlusu Havva olduğuna göre bütün felaketlerimizin kökeninde de onun bulunduğuudur.

Elisabeth Cady Stanton ve İncil'i Gözden Geçirme Komitesi'nin 1895'de New York'ta yayınladıkları Kadınların İncili'nde (Womans's Bible) bunun tersine bir yoruma varılır: Havva'nın davranışı Adem'inkinden üstündür. Yasak sadece Adem'e konulmuştur, ne var ki Adem herşeyi sessizce izler, araya girmez ve eşini soğukkanlılıkla ele verir. Bu kabul edilemez bir davranıştır. Tek sorumlu Adem'dir, yorumcular Havva'ya haksızlık yapmışlardır.

III. Kadının Bekareti Mitosu:

Uzun süre pek çok halk bekareti saymış hatta kutsamıştır. Bu saygı değişik biçimler alır. Farklı uygarlıklarda tanrıçalar ya da rahibeler bakire olmalıydı.

Meksika'da, Tenoxtitlan'daki Huitzlopectl Tapınağı'nı kutsamak için Maya rahipleri 80.000 tutsağı kurban ettiler. Adak olarak sunulan ekmek, çocukların ve bakirelerin kanıyla yoğrulmuştu.

Peru'da, bedeni, ruhani olan herşeye tabi kılan İnkalar, sözcüğün tam anlamıyla bakire katliamları düzenlediler. Ancak kendilerini Güneş Tanrı'ya adanmış bakirelere de büyük saygı gösterdiler. Rahiplerin yanısıra, manastıra çekilen "Güneş bakireleri" vardı.

Başka uygarlıklarda, Yunan ve Latin mitolojilerinde de tanrıçalardan yine aynı özelliğe sahip olmaları beklenir: Bekaret.

Romalılar tarikata 6 yaşında girip, 30 yaşına kadar kalan Vesta bakirelerine büyük saygı gösterirlerdi. Çünkü onlar, Roma'nın koruyucusu Tanrıça Vesta'nın rahibeleriydiler. Evlenme hakları yoktu. Bu iffet sözünü bozanlar, Roma'nın Col-line kapısında diri diri toprağa gömülürlerdi.

Kadının bekaretinin bozulması sırasında akan kan, hayalgücü üzerinde derin izler bıraktı. Genç kızın bedenini saf tutma, bozulmadan koruma kadınlık ideali yapıldı. Herhangi bir yara almadan olabildiğince uzun süre bakire ve saf kalması istendiği için, kadın ailesi içinde kapalı yaşamaya zorlandı. Bu durum ka-

dınların toplumdan tecrit olmalarına yolaçmakta, dolayısıyla özgürlüklerini kısıtlamaktaydı.

IV. Kutsal Kadın Mitosu:

Paganlar ve putatapanlar günlük hayatın her adımında tanrılarına yakarır, onlardan yardım ve koruma beklerlerdi. Bu yakarışlara, Malraux'nun deyisiyle "görüntütün ardındaki gerçeğe" ulaşmak istercesine, heyecan ve tutku karışırdı.

Renan, "Hristiyanlık'ın başlangıcında kadına sunduğu tek yeni şans kendini kahramanlıkla kurtarmasıdır" der. Marcus Aurelius tarafından 177'de Lyon'da kurban edilen Blandine, 451'de Parislileri Attila'dan koruyan, tanrıya adanmış Genevieve, Clovis'i Hristiyanlık'a döndüren Clotilde gibi.... Kahramanların en üstünü ise, hem yurtsever hem de inanmış olan Jeanne d'Arc'tır.

Kadın ne kadar erişilmez ise, erkek onu o kadar çok ister. Ona sahip olabilmek için herşeyini feda etmeye hazırdır. Kadın erişilmek istenen amaç olur. Bu hayali mükemmellik ve yüceltilmiş aşk biçimindeki kadının yeri kutsalın yanısıdır.

V. Kadının Güçsüzlüğü Mitosu

Erkek kadının koruyucusu olmak istemektedir. Kadına göre daha yapılı olmasını gerektiren işleri o yapar. Katedraller, köprüler ve yollar inşa eder. Kadın daha az önem verilen evişlerini yapmak için evde kalır. Gücünü ortaya koymaz. Güçsüz değildir ama, gücünü göstermekten alıkonulur. Ceratian Holboelki türünde bir dişi balık, türünün en küçük erkeğinden 500.000 kez daha ağırdır.

Sevişme eyleminde ilkel erkek fiziki gücüne ve üstünlüğüne inanır.

Son bilimsel araştırmalar kadınların ortalama yaşama süresinin erkeklerinkinden 6,7 yıl daha fazla olduğunu kanıtlamaktadır: Fransa'da 1987'de yaşam süresi bir erkek için 72, kadın için 80,3'dür. 1789'da sırasıyla 27,5 ve 28, 1989'da ise 45,4 ve 48,7 idi.

Erkeklerin kadınlardan erken ölme eğilimleri zamanla artmaktadır.

Kadın, hastalıklara karşı erkekten daha dirençlidir. 10 Nisan 1970'de ABD'de yapılan bir araştırmada, atom santrallerinin yakınında oturan kadınların kansere karşı erkeklerden daha dayanıklı oldukları kanıtlandı.

Spor yarışmalarında kadın ve erkeklerin elde ettikleri rekorlar arasındaki fark giderek küçülüyor.

Tarihi süreci içinde inanılmaz mitoslarla haklarından mahrum edilmeğe çalışılan kadının günümüzde dahi benzer engellemelerle karşı karşıya kaldığı bilinmektedir. Bırakınız Türkiye'yi, Dünya'da dahi kadın haklarının yeterli düzeyde konulup korunduğu ileri sürülemez. Bugün başta Feminizm olmak üzere çeşitli akımlar kadın haklarını koruma ve kollamağa çalışmaktadırlar. Ne varki bunların yaşama geçirilebilme şansı yine de erkeklerin elinde görülmektedir. Belki de aslolan sadece kadının insan olduğunu unutmamak ve bu noktadan hareketle onu erkeğin yanında layık olduğu yere oturtabilmekten ibarettir.

1994 YILI EKİM AYINDA AVRUPA'DA MASONLUĞUN DURUMU

1. AVUSTURYA:

- Loca Sayısı: 51
-  ye Sayısı: 2200
- Aidat (Viyana'da): 270  
- Diğ r B . L.lar: Yugoslavya'dan muntazam K.ler ziyaretçi olarak geliyor.
- Basın: Karşı, ancak aşırılığa kaçmıyor.

2. BELÇİKA:

- Loca Sayısı: 30 + 1 Araştırma Locası
-  ye Sayısı: 1178
- Büyüme Hızı: % 5.8
- Yaş Ortalaması: 51
- Aidat: 63  
- Media: B . Ma.te yapılan TV röportajından sonra programa Gayrı Muntazam kuruluşlar da dahil edildiğinden bir daha TV ile röportaj yapmama kararı alınmış.
- Yayın: B . L. haber mektubu şeklinde bir broşür yayımlıyor.

3. ÇEK CUMHURİYETİ:

- Loca Adedi: 3 - Pizen ve Brno'da yeni localar planlanmakta.
-  ye Sayısı: 117
- Büyüme Hızı: % 27
- Media:  zg rl k savaşı (Nazi işgalinde ve Komünizm yönetiminde) Masonluğun verdiğı olağan üstü sınav üzerine media çok övücü. Yazılı basın ve yayımlanan kitaplarda, bazı

yanlışlara rağmen, yorumlar olumlu.

- Kilise: Karşılıklı saygı.

4. DANİMARKA:

- Loca Sayısı: 85
-  ye Sayısı: 8500
- Aidat: Dereceye göre: 160-200  
- Media: Masonluk hakkında bilgi verilmek üzere davet edilen media mensupları gizlerin açıklanması ve sansasyon beklentisi içinde olmalarına rağmen etki olumlu. Halkta uyanan ilgi tekris sayısında artış olarak yansıdı.

5. İNGİLTERE:

- Loca Sayısı: 8595 - Artış : 32 Loca
-  ye Sayısı: Yaklaşık 368037. Bilgisayar kayıtları düzenlenmekte ve sayıda artış beklenmekte.
-  ye Sayısında Artış: Yavaş, ancak sürekli.
- Aidat: Londra'da (B .L.): 12   Bölgelerde: 7 - 20   Localara göre Hasenat aidadı: 3 - 90   Loca aidatları: 25 - 120  
- Kilise ile Münasebet: 1994 Metodist Kilisesi konferansı aleyhteki tutumdan vazgeçme kararını aldı. Diğ r kiliselerle ilişkiler iyi.
- Media: İlişkiler düzelmekte. Kamu oyunda bozulmuş olan imaj, dış dünyaya açılmaya başladıktan sonra, bilgilenme ile, iyileşti.
- Hasenat: 13 Milyon   (1993'de).

Bu meblağın 753.000 Poundu Mason camiasının dışına aktarılan yardımlardır.

6. FİNLANDİYA:

- Loca Sayısı: 120
- Üye Sayısı: 5000
- Aidat : 100 £

● Kilise ile münasebet: İyi. Lüteran Kilisesi Araştırma Enstitüsü "Hürmason Neye İnanır" diye olumlu bir araştırma yayınladı.

- Media: Genelde iyi

● Bü. Sek. 8 yıllık hizmetten sonra, 1995 sonunda çekilecek. Devamlılığı sağlamak üzere, yerine geçecek olan İlkka Runokangas K. şimdiden göreve başladı.

● 70.ci yıldönümleri için özel bir broşür hazırladılar.

7. FRANSA (GLNF):

- Loca Sayısı: 810
- Üye artış hızı: % 10
- Kilise ile münasebet: Problemsiz.
- Deniz Aşırı

● Afrika: Benin Bü. Locası 1995'de kurulacak. Frankofon Afrika Devletleri Bü. L.ları toplanarak Kongo hakkında karara varacaklar.

● Madagaskar: GLNF, 20 yaşındaki Masonluğa intizam kazandırmaya çalışmaktadır.

● Tailand: Vietnamlı K.leri de kabul eden bir loca Chiangmai kentinde kuruldu.

● Rusya: Dört yıl önce kurulan 4 locanın denetlenmesi zorlaştı, muhtemelen bu localar Gayri Muntazam (GM) ilân edilecekler.

● Romanya: ABD Güney Jürisdiksiyonu Yüksek Şûras'ının bu ülkedeki faaliyeti sorunlar yaratıyor. GM Fransız Bü. L.ları da faal.

● Bü. L.ların özgürlüğü: Müşterek intizam nedeniyle Avrupa'da Bü. L.ların üzerinde bir Avrupa Bü. L. rüyasını görenler var. İlke olarak tüm Avrupa Bü. L.ları muntazam olmaya mecburdurlar. Münferiden de muntazam oldukları müddetçe özgürlüklerini yaralayacak bir Avrupa Bü. L.na ihtiyaç yoktur.

8. ALMANYA

● Loca sayısı: 460 (5 Büyük Locanın loca toplamı). Eski Doğu Almanya'da açılan 53 Loca bu sayıya dahildir.

- Üye sayısı: 8800

● Gayri muntazam obediyanlarla ilişkiler: Güneyde bazı locaların Fransa Büyük Locası (GM) ile olan ilişkileri kesilmiştir.

- Kilise ve Devletle ilişkiler: İyi.

9. İZLANDA:

● 11 St. John Locası ve Royal Arch'ı da kapsayan 3 St. Andrew Locası.

● Üye sayısı: 2700 (Ülke toplam nüfusunun % 1'inden biraz fazla)

- Büyüme hızı: yılda % 2.

● Kilise ile ilişki: İyi. (Devlet Evanjelik Lüteryen Kilisesine halkın % 95'i bağlı).

10. İRLANDA:

● Loca sayısı: 874. Geçen yıla göre 1 eksik.

- Büyüme hızı: Negatif.

● Aidat: Bü. L. aidatı: İrlanda'da 11 £. deniz aşırı: 4 £ K.lar ayrıca localarına İrlanda'da 3, deniz aşırı ülkelerde 2 £ öderler. Düşük aidat Hürmasonluğu halkın gözünde devalüe ediyor, üye kaybı da buna bağlanabilir.

● Kilise ile ilişkiler: Presbiteryen Kilise ile iyi, Mason aleyhtarı davra-

nışta bulunan Evanjelik Kilise, bu nedenle, üye kaybına uğramaktadır. Katolik Kilisesi hiyerarşisi ile medeni temalar başlatılmış, afaroza rağmen çok sayıda Katolik Masonluğa katılmaya başlamıştır.

● Media ve halkla ilişkiler: Tanıtıcı broşürler dağıtıldı, Ana bina halkın ziyaretine açıldı (Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında) ve makale yazabilmeleri için gazetecilere yardımcı olmaktadır.

● Görev süresi: Ön. Bü. Üs. Lord Donegall tarafından her türlü Masonik görev süresinin 10 yılla sınırlandırılmış olması etkisini göstermeye başladı; Bü. Kurula seçilen yeni Kardeşler taze bir heyecan ve yeni fikirler getiriyorlar.

● Hasenat: Artrit konusunda araştırmalara 130.000 £ ayrıldı. Masonik yardım cemiyetleri arasında bir bağlantı kurulu kurulacak.

11. LÜKSEMBURG:

- Loca sayısı: 4
- Üye sayısı: 225
- Büyüme hızı: % 2 - 3.
- Aidat: 200 £ İlk giriş 160 £
- Devlet ve Kilise ile ilişkiler: İyi

12. HOLLANDA:

- Loca sayısı: 162 (145'i Hollanda'da, 17'si deniz aşırı).
- Üye sayısı: 6853 (6154 + 699).
- Aidat: 150 £ bu meblağın % 30'u Bü. L.ya verilmekte.
- Kilise ve devletle ilişkiler: Problemsiz.

● Bü. Üs.: En Muh. Schultink K. Haziran 94'de ikinci 6 yıllık dönem için tekrar seçildi. İleride yeniden seçilebilir.

● Dergi: Bağımsız bir aylık haber

bülteni yayımlanıyor. Yayımcı kurulla münasebet iyi.

● Geleceğe dönük planlar: La Hey'de inşa edilen yeni bina yönetime tahsis edilmiştir. Binada Ma. yoktur.

13. NORVEÇ:

● Loca sayısı: 39 St. John Locası (geçen seneye göre 1 fazla), bu localara bağlı 10 adet loca şubesi vardır. Bunların dışında var olan localar: 2 Bölge Bü. Locası, 4 Steward Locası, 16 St. Andrew Locası (R.A. dahil olmak üzere), K. sayısının az olduğu yörelerde 30 Eğitim Locası.

● Üye sayısı: 16490 (20 Haziran 1994 tarihinde). Ülke nüfusu: 4 milyon.

● Aidat: 45 - 80 £ 9 £ Bü. Locaya veriliyor. Tekris harcı: 72 £

● Kilise ile ilişkiler: Gayri Resmi. Rahip olan K. sayısı çok. Bazı Kiliseler Masonluğu anlamamakta, bazıları da açıkça karşı.

● Devletle ilişkiler: Problemsiz.

● Media ve halkla ilişkiler: Halkla ilişkiler grupları tesis edildi. Mason aleyhtarlığı hareketler olduğunda üye sayısı artıyor. Ağustos ayında her gün, Ekim ayına kadar da hafta sonlarında 100 yıllık binada rehber yönetiminde turlar organize edilmekte. Bu turlardan birine Kral da katılmış.

● Hasenat: Yaklaşık 182.000 £ / yıl.

● İstifa mekanizması: İstifa etmek isteyen K. Üs. Muh.ine istifa nedenlerini açıklayan bir yazı yazmalıdır. Bü. Üs. istifayı kabul eder.

14. İSKOÇYA:

- Loca sayısı: 1161
- Üye sayısı: Yaklaşık 80.000. Geçen sene katılanların sayısı: 4500.
- Kilise, Devlet, Media ve Halkla

ilişkiler: Genelde iyi, ancak media Hürmasonluğun topluma olan katkılarını duyurmakta isteksiz.

● Hasenat: 4 adet yaşlılar evi, 113 yaşlı kişi bunlarda yaşamakta. Yardım fonlarında toplanan varlık artmakta, Mason dışı yardım cemiyetlerine muntazam katkıda bulunulmakta.

15. İSPANYA:

● Loca sayısı: 80

● Üye sayısı: 1700

● Aidat: Bü. L. aidatı 12 £ Tekris harcı: 275 £

● Devlet v.s. ile ilişkiler: İyi. Franco Rejimi esnasında el konulan binalara karşılık tazminat olarak yeni arsaların verilmesi söz konusu. Bazı belediyeler masonik faaliyetlerin finansmanına katkıda bulunuyorlar.

● Media ile ilişkiler: Daha iyi. Basın bilgili ve objektif.

16. İSVEÇ:

● Loca sayısı: 39 St. John Locası (5'i Finlandiya'da), 8 Bölge Bü. Locası; 20 St. Andrew Locası; 67 Eğitim Locası. Loca sayısı toplamı: 135. Localarda üye sayısı fazla olabiliyor, bazılarında bu sayı 500'e varabiliyor ve tüm Kardeşleri faal tutmak kolay olmuyor.

● Üye sayısı: 17307. Geçen yıl 550 yeni K. kazanıldı.

● Aidat: Bü. L. aidatı: 22 £ 5 yılda bu rakam 44 £ olacak. En büyük masrafı Stokholmdaki ana binanın bakımı oluşturuyor. Tekris, Geçiş ve Yükseliş harçlarının her biri 42 £ Loca aidatları 25 - 42 £ arasında değişiyor.

● Kiliselerle ilişkiler: Pentekostal Kilise hala karşı.

● Dergi: 3 ayda bir yayımlanan dergi tüm K.lere dağıtılıyor.

17. İSVİÇRE:

● Loca sayısı: 72 (geçmiş yıla göre 1 fazla).

● Üye sayısı: 4000 (değişmedi).

● Aidat: Bü. L. aidatı: 40 £ Loca aidatları 200 - 500 £ arasında değişiyor.

● Kiliselerle ilişkiler: Katolik Kilisesinin en muhafazakâr olanı dışında hepsi ile iyi.

● Media ile ilişkiler: Haziran 1994'de Büyük Locanın 150. yıldönümü geniş yankı uyandırdı.

● Halkla ilişkiler: Zürih'deki Masonik sergi çok başarılı oldu. Bern Üniversitesinde bir dizi konferans planlanmakta

● Hasenat: Lozan Kentinde uyuşturucu bağımlılarını tedavi merkezine sürekli yardım. Polonya ve Bosna Hersek'e yardım.

18. TÜRKİYE:

● LOCA SAYISI: 114 (bir önceki yılla göre + 8); Ekim 1994'de 3 loca daha kurulacak. Localardan 3'ü İngilizce, 3'ü Fransızca, 2.si Rumca ve biri de Almanca çalışmaktadır.

● Üye sayısı: 8814 (30 Eylül 1994 tarihinde)

● Büyüme hızı: % 9

● Aidat: (Büyük Locaya) 20 £ Tekris: 120 £ Geçiş: 8 £ Yükseliş: 12 £

● Devlet ve media ile ilişkiler:

a. Dinci partiler Mecliste sürekli Masonluğa saldırıyor.

b. Ankara'da Vâdi Evi bombalandı, birkaç camın kırılmasından başka bir ziyan olmadı. Bombalamayı bir aşırı dinci gurup üstlendi.

● Royal Arch: Türkiyede henüz R.A. yok, bu eksiğin yakın zamanda telâfi edilebileceği tahmin ediliyor. R.A. Masonik kariyerleri tamamlanmış gibi gözükken Kardeşlere yeni sorumluluklar yükleyebilecek.

● Binalar: İstanbul merkez binası ile Yakacık'ta inşaat faaliyeti var.

MERAK ETTİKLERİNİZ

HİRAM

KİTAB-I MUKÂDDES'TE HİRAM

Kitab-ı Mukaddes'te birkaç değişik Hiram'dan söz edilmektedir. Sur Kralı Hiram, Dul Kadının Oğlu mimar Hiram, Hiramabif, Bronz dökümcüsü Huram-abi, usta başı Adoniram.

a. Jenealoji:

Krallar 7;13-14: *Ve kral Süleyman gönderip Sur'dan **Hiram**'ı getirtti. Naftali sıptından dul bir kadının oğlu idi, ve babası Sur'lu bir adamdı, tunç işçisi idi; ve **Hiram** bütün tunç işleri işlemekte hikmetle ve anlayışla ve hünerle dolu idi.*

2 Tarihler 2;11-17: *Ve Sur Kralı **Huram**, Süleyman'a gönderdiği yazı ile cevap verdi: RAB kavmini sevdiği için seni onların üzerine kral etti. Ve **Huram** dedi: RAB için bir ev, ve kendi krallığı için bir ev yapacak olan basiret ve anlayış sahibi, akıllı bir oğlu Kral Davud'a veren, göküz ve yeri yaratan RAB, İsrailin Allahı mübarek olsun. Ve işte, senin hünerli adamlarınla ve baban efendim Davud'un hünerli adamlarıyla beraber kendisine bir yer verilsin diye, hüner ve anlayış sahibi bir adamı, benim **Huram Baba**'yı gönderdim. Dan kızlarından bir kadının oğludur, ve babası Sur'lu bir adamdı; altın, ve gümüş, tunç, demir, taş, ve kereste, erguvani, lâcivert, ve ince keten, ve kırmızı işlemede, ve her çeşit oyma işinde, ve her çeşit icadda hünerlidir. Ve efendimin söylemiş olduğu buğdayı ve arpayı, zeytin yağını ve şarabı kullarına göndersin; ve sana lâzım olduğu kadar Lübnan'dan kereste keseriz; ve onu sallarla denizden Yafa'ya kadar sana getiririz ve sen onu Yeruşalim'e çıkarırsın.*

Ve Süleyman, babası Davud'un İsrail diyarında olan bütün garipleri saydığı sayıdan sonra onları saydı; ve yüz elli üç bin altı yüz kişi bulundular. Ve onlardan yük taşıyan yetmiş bin, ve dağlarda taş kesen seksen bin, ve kavmu işletmek için iş başı olarak üç bin altı yüz kişi koydu.

Sur Kralı Hiram putperest idi. Kral Süleyman'la ekonomik ve politik ilişkileri vardı. Mimar Hiram ise, Dan ahvadından gelen annesi sayesinde yarım Yahudiydi, ve yalnız becerileri nedeniyle değil biraz da bu nedenle seçilmişti.

Üstat Hiram, Süleyman'a malzeme ve işçi temin eden Sur Kralı Hiram'la karıştırılmamalıdır.

I Krallar 5; 13-18: *Ve Kral Süleyman bütün İsrail'den angaryacılar topladı; ve angaryacılar otuz bin adamdı. Ayda on bin adam olmak üzere bunları sıra ile Lübnan'a gönderdi; bir ay Lübnanda ve iki ay evde kalırlardı; ve angaryacıların başında **Adoniram** vardı. Ve Süleyman'ın yük taşıyan yetmiş bin, ve dağlarda taş kesen seksen bin adamı, bunlardan başka Süleyman'ın işte çalışan kavmin üzerine hükmeden, işin başında bulu-*

nan üç bin yüz baş kâhyaları vardı. Ve Kral emretti, ve onlar evin temelini yonulmuş taşla atmak için büyük taşlar, değerli taşlar kestiler. Ve Süleymanın yapıcıları, ve Geballılar onları yonttular, ve evi yapmak için keresteyi ve taşları hazırladılar.

Adoniram Kral Süleyman'ın amelelerinin başıydı. Onbinlerce ameleyi bayındırlık projelerinde zorla çalıştıran oydu ve bu nedenle halkın nefretini kazanmıştı, hatta, Hz. Süleyman'ın ölümünden sonra, halefi Rehoboam zamanında recm edilerek idam edilmişti.

Etimolojik olarak Adoniram İram Aga anlamına da geldiğinden "Huram-Abi" tabirinin tercümesi olarak da kullanılmış olabilir ve bu nedenle zaman zaman Üstat Hiram tabiri ile karıştırıldığı olmuştur. Fransa'da bu karışıklık nedeniyle 1. ve 19. yüzyıllarda "Adoniramit Masonluk" günün konusuydu.

Günümüzde de İskoç Ritinin bazı derecelerinde Adoniram figürünün özel önemi vardır.

b-İsim:

1. Okunuş: Hiram isminin ilk harfi İbranî diline göre "Kh" şeklinde okunmalıdır. Ritüellerimiz ilk defa Londra ve Paris'de kaleme alındıklarında "Kh" sesi "H" ya dönüşmüştür. Yani, aslında Hiram Khiram diye telâffuz edilmeliydi.

2. Tarihler Kitabında metal işçisi Huram-abi'den söz edilmekle beraber bu kişinin Krallar Kitabında sözün geçen tunç işçisi Hiram'la aynı kişi olduğunu kabul edebiliriz.

3. Tarihler Kitabında rastladığımız Abi (Abiv, Abiff, Awiw) takısının kökü İbranî dilinden gelmektedir. Av kelimesi "baba", avi ise "babam" bazen de mürşit veya usta anlamındadır. Abi "babası" demektir. Bu gramatikal izahattan yola çıkan bazılarına göre genel metal işçisi (yaşlı) Hiram ve onun işini tamamlayan oğlu, tunç işçisi genç Hiram vardır. Tabiatıyla ki her ikisi de Sur'dan gelen iki ayrı Hiram da olabilir.

"COMPAGNONAGE" DA HİRAM:

Kalfa derecesinin Fransızcası Compagnon'dur. Compagnonage hareketi Spekülatif Masonluğun doğuşundan çok önce, XIV. y.y.'ın sonlarında başlamıştır. Compagnonage loncalarda toplanan kalfa ve ustalara karşı işçilerin günümüzdeki sendikalar şeklinde, örgütlenmelerinden ibaretti.

"Compagnon" larda, bazı değişikliklerle de olsa, benzer bir Hiram efsanesini görebiliyoruz. Masonlukta sonradan gelişen 3. derecenin efsanesi kaynağını Compagnonage'da bulmuş olabildiği gibi, bunun tersi de mümkündür.

Efsane:

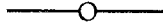
Başta Hz. Süleyman'ın Mâbedinin boyutları ve inşaatta çalışan amelelerin sayısı tarif edilir. Bu büyük işler Hiram adında hünerli bir ustanın idaresinde geliyordu. Hiram bronz işlemlerini biliyordu ve hikmet, akıl ve bilimle mücehhezdi.

Bu kadar çok amelenin aynı anda Kudüs'de bulunmaları Süleyman ve Hiram'a sorunlar yaratıyordu. Ücretlerin ödenmesi kendi başına bir problemdi, işçi olmayanlar, hak etmeyenler karışıklıktan istifade ederek çalışanlar gibi maaş alabiliyorlardı. Bu duruma bir çare bulmak üzere Kral Süleyman (veya Üstat Hiram) işçilere yevmiyelerini alabilecekleri noktalar (vezneler) ve tanınımları için de şifreli kelimeler tayin etti; böylece yalnız hak edenler maaşlarını alabiliyorlardı. Ayrıca, işçi iyi bir usta olduğunda usta başları onu Hiram'a işaret ediyorlardı, Hiram da bir heyetin huzurunda o işçiyi sınavdan geçirerek, başarılı olduğunda, sebat etmesini ve ergeç terfi edeceğini bildiriyordu. Bu görüşmeden bir kaç gün sonra da usta başlarından biri, tesadüfmüş gibi, işçiyi Mâbedin bodrumlarına götürüyordu. Orada mesai arkadaşlarının arasında işçi tekeris ediliyor ve kendisine yeni şifre veriliyordu.

Sonuç :

Tunç işçisi Üstat Hiram Tekvin 4:22'de ifade edilen Tubal Kain'dir. Başka mitolojilerde aynı kişi, ilk bronz ve demir işleme ustası, Hefaiostos, Vülken veya Thor'dur.

Masonik efsanenin dışındaki kaynaklarda Hiram'ın Hz. Süleyman'ın baş Mimarı olduğuna dair bir bilgi yoktur. Üstat Hiram sütunları, bronz denizi ve bazı süslemeleri yapmıştı. İnşaatin tümünün mimarı değildi. Satırlar arasından okunduğu taktirde Hz. Süleyman'ın Mâbedinin Yüce Mimarı, Evren'in Ulu Mimarı'nın kendisidir.

BÜYÜK LOCA KİTAPLIĞI'NA GELEN YENİ KİTAPLAR:

Kardeşlik Locası 1993 Yılı Çalışmaları.	
Masonik Buket	(Güzel İstanbul M. Lo.)
Mozart'ın Yapıtlarındaki Masonik Örgü.	Katharine THOMSON
İnsan Felsefesi.	Takiyettin MENGÜŞOĞLU
Meşrutiyetten Günümüze Gericilik.	Çağlar KIRÇAK
Yükseliş Muh. Lo. Çalışmaları 1994.	
A Journey Into A Masonic Lodge.	Johann FREIMAURER
Philosophia Practica Universalis.	
Etik Üzerine Dersler I.	Immanuel KANT
Devrim Hareketleri İçinde Atatürk ve Atatürkçülük.	Tarık Zafer TUNAYA
Okunacak En Büyük Kitap İnsandır.	Rıza YÜRÜKOĞLU
Bâbilik ve Bahâilik.	Ethem Ruhi FİĞLALİ

YURDUM

Sedat UYGUR

BAŞKENT ANKARA, ANADOLU'nun ortasında bir HÜRRİYET MEŞALESİNİN DOĞU'dan YÜKSELİŞ SEMBOL'üdür.

Bu **ÜLKE**, aynı **İDEAL** ve **KÜLTÜR**'ü paylaşan **DEVİRİM**'lerine sahip çıkan **FAZİLET**'li **SEVENLER** diyarıdır.

ANTALYA'sıyla, **ÇUKUROVA**'sıyla **MANİSA**, **İZMİR**, **GÜZEL İSTANBUL**'uyla **AHENKLİ** bir **DOĞA** harikasıdır.

Tarihinde ki **PROMETHE**, **EPHESUS**, **BODRUM**, **EGE'nin NUR**udur. **HİSAR**dan bakınız, **BOĞAZİÇİ**nin mavisini **YEDİTEPE**ye vurur. **NİLÜFER** yemyeşil **ATLAS** gibi **ÜÇGEN** bir ovada **GÖKKUŞAĞI**'nın altında parıldar. **YAKACIK**tan **MARMARA** bir başka gözüktür. **KARŞIYAKA**'da **TANYERİ** ağarırken **GÜNiŞİĞİ**nin **UMUT** dolu sıcaklığını duyarsınız.

KORDON, **SABAH GÜNEŞİ**yle içiçedir sanki. **DOĞAN GÜNEŞ**, **EVREN**deki bütün **YILDIZ**ları **YÖRÜNGE**sine **DENGE** ile oturtur.

ÇAĞlar boyu bu diyarda ne **ERENLER**, **AHİLER**, ne **GÖNÜL MİMARLARI**, ne **SADIK DOSTLAR TOLERANS** içinde yaşadılar. **SADAKAT**, **ŞEFKAT**, **SEVGİ** **KARDEŞLİK**le bir **DELTA** gibi yayıldılar. **MUSAVAT**, **HULUSU** getirdi.

Bir **GEOMETRİ** Üstadı nasıl **PERGEL** ve **GÖNYE** ile çalışırsa bu ülke insanları herbiri bir **YUNUS EMRE** gibi **AKIL HİKMET**, **BİLGİ** ile **İNANIŞ** içinde **ARAYIŞ** içinde **HOŞGÖRÜ**yle **UYUM**la her **GÜN** çalıştılar.

GÖNÜLLERİ **ÜMİT** dolu **SEZGİ** dolu bu insanların **İLKE**leri **BARIŞ** ve **BAŞARI** idi. **EYLEMLERİ** **GELİŞİME** yönelik **ÖZLEMLERİ** **DOSTLUK** dolu **ÜLKÜ**leri **ONURLU** idi. **ATANURU** ile **UYANIŞ** gerçekleşmiş, **DOĞUŞ**, **DİKMEN** sırtlarından **ÇANKAYA BURÇ**larından bir **PİRAMİT**in tepesinden yayılan **İŞIN**lar gibi ülkeye **İRFAN** saçmıştır. Gece karanlığında **KUTUP YILDIZI** nasıl bir kurtarıcı ise kendimize **GÜVEN** içimizdeki **ERDEM**, istediğimiz **EŞİTLİK**, **ÜÇGÜL** gibi daima yakamızda olacaktır. Buna ister **FREEDOM-HUMANİTAS-LİBERTAS** deyiniz ister **ÜÇİŞİK**, ister **ÜÇNUR** isterseniz **ŞAKÜL** doğrultusunda **ÜÇSÜTÜN**.

EKİNler **PINAR** suyuyla sulanırsa **BAŞAK**lar dolgun olacaktır.

ÜLKÜM, **İREM** gibi bir vatandır.

GÜRKAN AKTOLUĞ'UN DERLEDİKLERİ

"Papağan söyleneni anlamaz, ama aklında tutar."

Lessing-Philatas sahne 5

"Bir ev sağlıklı yaşamaya yetecek kadar temiz, mutlu yaşamaya yetecek kadar pis olmalıdır."

TIME'dan

"Roma imparatorları savaş alanlarında kahramanlık yapan askerlere ordudan ayrılırken birtakım hak ve ayrıcalıklar tanınırlardı. Bunlar , uzun kenarları boyunca bir halka ile birbirlerine tutturulmuş iki tunç levha üzerine oyularak yazılırdı.

Bu levhalar yazılı yüzleri karşı karşıya gelecek biçimde konulduktan sonra ortalarından açılan bir delikten geçen halka ile birbirlerine bağlanırdı.

Halkanın uçları kıvrılıp mumlanırdı. buna iki katlı anlamına gelen "DIPLOMA" adı verilmişti."

ERKEKÇE Mart 86/125

"Seçkin bir toplulukta, şu sıradan ve ciddiyyetten uzak sorun tartışılıyor-
du:

Sezar, Timurlenk ya da Cromwell den hangisi daha büyüktür?

Birisi, kuşkusuz Isaac Newton'dur bu, diye yanıtladı. Haklıydı da aklı-
mıza, zorbalığa dayanıp boyunduruk altına alanlara değil, gerçeğin gücüne
dayanıp onu egemen kılan insana saygı duymalıyız."

VOLTAIRE

(Felsefe Mektupları XIII)

"Gençler gurup halinde, yetişkinler ikiye, ikiye, ihtiyarlar ise teker, teker yürür-
ler."

İsveç Atasözü

"Bilmediğini bilen, arkasından gidin.

Bilmediğini bilmeyeni, uyarın.

Bilmediğini bilene, öğretin.

Bilmediğini bilmeyenden, kaçın."

KONFÜÇYÜS

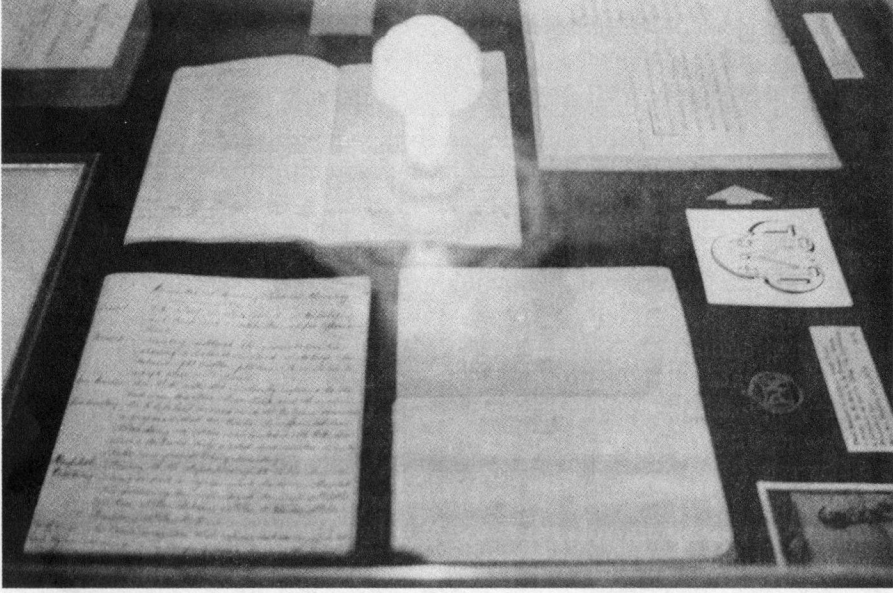
"Dünyaya geldiğimiz an, ölüme atılmış bir adımdır."

VOLTAIRE

"Konuşma bir bayanın etekliği gibi ilgiyi sürdürecekt kadar kısa, konuyu
kapsayacak kadar uzun olmalıdır.

DALE CARNEGİE

HARP ESİRLERİ LOCASI TOPLANTI TERSİMATI

Yukarıdaki fotoğraf, Nürenberg yakınlarında bulunan harp esirleri kampında, Stalag 383 Locasının tersimat, devam ve muhasebe defteri olup Londra'daki Mason Müzesinde cam altında sergilenmektedir. Locanın üyeleri esir düşmüş, İngiliz Milletler topluluğu asker ve subaylarıydı.

Defterin açılmış olduğu sayfada Sekreter hazine durumunu aşağıdaki şekilde açıklıyordu :

180 adet sigara, 1 teneke kutu tütün, 1 paket kahve, 1 paket çay.

Hazine mevcudu oylandıktan sonra diğer konulara geçildi :

- İki yeni Kardeşe karşılama konuşması yapıldı.
- Loca matrikülünden düşen Sekreter K.in yerine yenisi seçildi.
- Hastanede yatan bir Kardeşe ziyaret kararı alındı.
- Başka bir locaya temsilci tayin edildi.

Not: Harbin bitiminde esir kamplarından kurtulanlar arasında bu tarz gizli dayanışmayı organize edebilen İngiliz Mason esirlerinin diğer harp esirlerine göre daha az kayıp verdikleri ve kurtulanların psikolojik sağlıklarının da en az zedelendiği istatistiklerce tesbit edilmiştir. (C.L.)

KRALİÇE MARİE ANTOİNETTE'İN BİR MEKTUBU

Marie-Antoinette kız kardeşi Marie-Christine'e Masonlukla ilgili bir mektuba cevaben 26 Şubat 1781 tarihinde aşağıdaki mektubu yazmıştı.

Fransa ile ilgili olarak Masonluğu gereğinden fazla önemsedığınızı sanıyorum; burada herkes Mason olduğundan Avrupa'nın diğer ülkelerindeki önemi taşıması mümkün değildir; cemiyetin içinde olup biten her şey bilinmektedir; tehlike bunun neresinde?

Eğer Masonluk gizil bir politik cemiyet olsaydı endişe etmek yerinde olabilirdi; hükümet etme san'atı Masonluğun yayılmasına imkân sağlamaktır; Masonluk artık eskisi gibi olmayıp yalnızca yardım amaçlı bir keyif cemiyeti olmuştur; orada çok yemek yeniyor, çok konuşuluyor ve şarkı söyleniyor, bu da Krala şarkı söyleyerek içki içenlerin komitacı olamayacaklarını ifade ettirmiştir; ayrıca Masonluk bir ateistler toplumu da değildir, zira bana söylenenlere göre Tanrı'nın adı her üyenin ağzından düşmüyor; bir hayli yardım yapıyor, yoksul ya da ölmüş üyelerin çocukları eğitiliyor, kızları evlendiriliyor, kötülük bunun neresinde?

Geçmiş günlerde Lamballe Prensesi bir Locada¹ Büyük Üstat tayin edildi.

Orada kendisine söylenen tüm güzel şeyleri bana anlattı, ancak söylenen şarkı dörtlüklerinden daha çok sayıda şarap kadehinin devrildiği anlaşıyor; yanında iki kıza çeyiz ve başlık temin edecekler; her şeye rağmen, yardım yapılmak istendiğinde bu kadar merasime gerek olmadığını sanıyorum; ancak kişileri seçtikleri yöntemlerde serbest bırakmalıyız; yeter ki iyilik yapılsın, ötesi önemli değil.

Seni Tanrıya emanet eder sevgiyle öperim, kardeşim,

MARİE-ANTOİNETTE

¹ Tahsis töreni 21 Şubat 1781'de yapılan Iskoç Kadın Ana Locası söz konusudur. Bu locanın tüm üyeleri bilinmekte olup hepsi de üst kademe asillerdendi. Bu olgu kendi başına önemlidir, zira üst derecelerin uygulandığı Iskoç sisteminin özellikle ihtilalci olduğu Mason Aleyhtarı yazarlar tarafından iddia ediliyordu.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

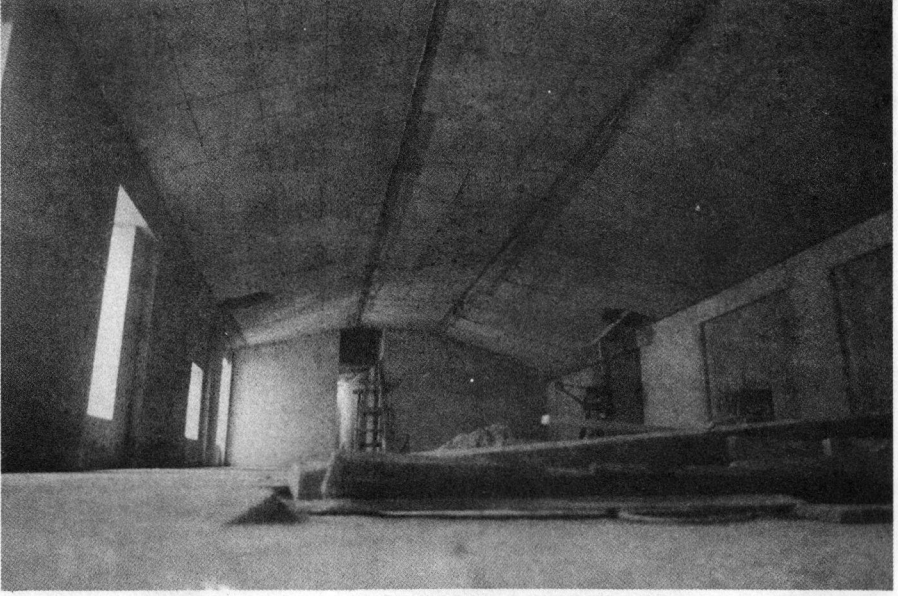
YURT İÇİNDEN HABERLER

YENİ BİNAMIZIN İNŞAATI SÜRATLE DEVAM EDİYOR...

Eski Çiçekçi Sokağından görünüş

Eski Çiçekçi sokak'ta yapımı sürmekte olan yeni binamız, Beyoğlu Belediyesinden iskan izni isteme aşamasına çok yaklaşmıştır. Yeni binamız şimdiki A Mabedimiz büyüklüğüne yakın bir alana sahip 3 Adet Mabet ile 3 Adet büyük yemek salonuna sahip olacak ve 1 merdiven blokunun teşkil edeceği mafsalları vasıtasıyla mevcut binamıza bağlanacaktır. İç Mimari - Dekorasyon projelerinin hazırlanmasından sonra, inceleme yapımı başlanacak olan yeni binamız hepimize hayırlı olsun.

Yeni bina : Üst Kattaki Mâbet

* * *

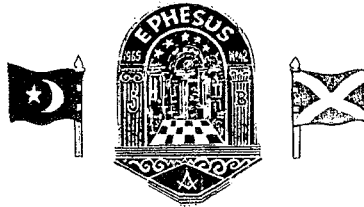
EPHESUS LOCASINA İSKOÇYADAN ZİYARET :

Mayıs 1995'de P. Muh. Robert Simes K.in de aralarında bulunduğu kalabalık bir İskoç Mason grubu İzmir bölgemize turist olarak gezi tertip etmişlerdi. 8 Mayıs günü bu grup, Simes K.in kurucu Üstadı Muhteremliğini yaptığı Ephesus Muh. Locasını, 30. kuruluş yıldönümü münasebetiyle ziyaret ettiler. Ziyaretçiler arasında, Locanın beratını veren zamanın Büyük

Üstadı, En Muh. Necdet Egeran K. de vardı.

Türkiye Büyük Locasına 21 Mayıs 1995 tarihli mektubunda, Simes K. ziyaretle ilgili izlenimlerini anlattı, gördükleri hüsn-ü kabul için teşekkür etti ve özellikle ziyaret günü şahit oldukları tekris merasiminin mükemmeliyetini övdü.

Yan sayfada bu ziyaret nedeniyle Ephesus locasına verilen beratı görebilirsiniz.

Fraternal Greetings to the worthy office bearers and Brethren of **LODGE EPHESUS No. 42** on the roll of the Grand Lodge of Turkey from

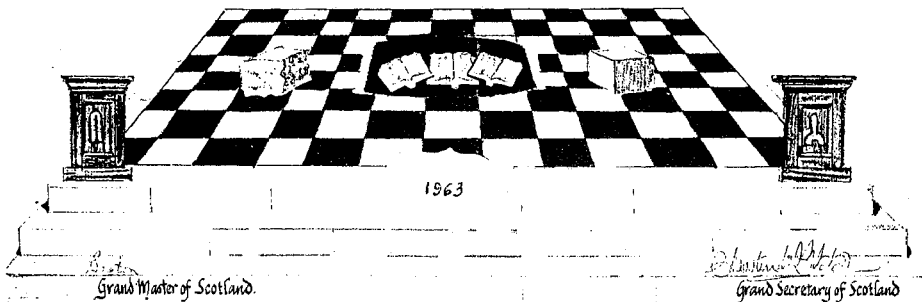

The Founder Master and a Deputation
from the Grand Lodge of Scotland on the
occasion of your 30th Anniversary
26th May 1963

Bro John Black p.m. 443, 1984, P.S.P.Q.M. Hon. G.L. Sec. Dec.	Bro John Graham p.m. 1314.
Bro. Graham Brown p.m. 142.	Bro. James Hunter p.m. 573.
Bro. Jack Brown p.m. 1107.	Bro. Joseph Jack p.m. 1229.
Bro. The Rev Stanley Cook p.m. 249, P.S.P.Q.M. Hon. M.M.	Bro. George Lyle p.m. 156.
Bro. David Dyer p.m. 521.	Bro. Daniel Martin p.m. 1107.
Bro. Dr. George Eason p.m. 142.	Bro. Andrew Mc Cormack p.m. 442.
Bro. William Fleming p.m. 145, P.S.P.Q.M. Hon. G.L. Sec. Dec.	Bro. Angus McInnes p.m. 509, P.S.P.Q.M. Dunbar 1952.
Bro. Charles Gibson p.m. 1505.	Bro. Robert Sime p.m. 1042, P.S.P.Q.M. Lanark 1952.
Bro. The Rev John Graham p.m. 1107, P.S.P.Q.M. Chap. 1963.	Bro. Samuel Wilson p.m. 471.

Accompanied by Bro. Dr. E. Needet Egeron, Past Grand Master of Turkey, Rep. of the Grand Lodge of Scotland.

Grand Master of Scotland.

Grand Secretary of Scotland

LONDRA VE CAMBRIDGE'DE İS'AD.

24 Mayıs Çarşamba günü Ahmet Timurkan K. Londra'da 4258 No.lu "Mandate" Locasına, 26 Mayıs Cuma günü de Niyazi Egeli K. Cambridge'de "Caius" Locasına Üs. Muh. olarak İs'ad edildiler. Bu vesileyle Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç, P. Muh. Tunç Timurkan, Celil Layıktez, Mustafa Osman Demir, Nasih Tümay, Yüksel Umuter, Erdal Yılmaz, Akın Gürel ve Uğur Timurkan K.lerden oluşan bir Kardeş topluluğu 23 Mayıs günü Londra'ya hareket etti.

24 Mayıs günü öğle vakti zengin bir kokteyl/açık büfe'den sonra İngiltere

Birleşik Büyük Locası'nın Londra'daki Büyük Binasının görkemli 10 numaralı (tavanı kubbeli Mâ.) Mâ.inde Ahmet Timurkan K.in İs'ad töreni, Taylor Ritüeline göre, tümüyle ezbere, ve son derece başarılı olarak icra edildi. Mevcut 8600 L.nın çalışmalarına fiilen katılma imkânı olmadığından, ve hiçbirini gücendirmemek üzere, genelde locaların çalışmalarına gitmeyen Bü. Sek. Michael Higham K. İs'ad merasimine katıldığı gibi, Kardeş sofrasının da sonuna kadar kaldı.

Cuma günü, Cambridge'de Niyazi Adalı K.in Caius Locasına Üs. Muh. olarak İs'adı, tesadüfen aynı Taylor Ri-

Bü. Üs. En Muh. Can ARPAÇ K., Ahmet TIMURKAN K.

tüeli ile icra edildi. Cambridge'deki Mâbet, toplam iki Mâ.i olan küçük bir binadaydı. Loca senede bir İs'ad için bu Mâ.te toplanıyor, diğer toplantılarını ise Londra'da yapıyormuş.

Royal Arch'a yüceltilme (exaltation)

Dünyadaki muntazam obediansların icraatına göre Türkiye Bü. L.nın eksiği olarak gözüken Royal Arch'ı nasıl kurabileceğimizi araştırırken muhtelif Bü. Localarla, bu arada İngiltere Bü. L.sı ile de görüşüyor ve yazışıyorduk. İngiltere Bü. Sekreteri, Bayram arifesinde bize yolladığı bir faksta, uygulamayı daha iyi görebilmemiz için, hazır Ahmet Timurkan K.in İs'adı için Londra'da bulunurken hep birlikte R.A.'a yüceltilmemizi teklif etmişti. Uzatmalı Bayram tatili nedeniyle faks seyahatimizden bir iki gün önce elimi ze geçmiş ve bu merasime katılma kararını ancak uçakta, Londra yolunda alabilmiş, Londra'ya vasil olur olmaz da, Bü. Sek.liğe kararımızı bildirmiştik. Türkiye'den gelen K.ler için özel gündemle olağanüstü bir toplantı ter-

tip eden 3505 No.lu Letchworth Muh. Locasının aynı isimdeki Şapitr'inde, Ahmet Timurkan K.in organize ettiği öğle vakti kokteyl/yemeğinden sonra, ancak İs'ad merasiminden önce, (14.15 den 16.15'e), yukarıda isimleri sayılan Kardeşlerin tümü Yüceltilerek Refik (Compagnon) oldu. Bu merasim nedeniyle de Ahmet Timurkan K.in İs'ad töreni yarım saat tehir edildi.

Zengin sembolizması ile 3.cü derecenin ritüelik çalışmalarını tamamlayan bu çok güzel merasime katılmak her birimizi mutlu etti. Bü. Sek. Michael Higham da sütunlardan merasimi izledi, ve Başkanın (First Principal) ricası üzerine avadanlıkların sembolizmasını açıkladı.

R.A.'ı ülkemize takdim etmek üzere, son baharda yukarıda ismi geçen K.lerin birkaçının tekrar Londra'ya giderek First Principal, Second Principal ve Third Principal (Üs. Muh., I. Nâ. II. Nâ.) derecelerine İs'ad edilmeleri ve ritüelin Türkçeye çevrilmesi gerekli.

* * *

İSRAİL'DE 73 NUMARALI NUR MUH. L.NIN

10. YILDÖNÜMÜ KUTLAMALARI: 2 - 9 HAZİRAN 1995

Türkiye'den göçerek İsrail'e yerleşen K.lerimizin kurmuş oldukları Nur L.nın K.leri 10. yıldönümlerini görkemli bir şekilde kutladılar. Kutlamalar 9 gün 9 gece sürdü. Yüklü bir Masonik programın yanında doğa ve müze gezileri ile alış veriş için de zaman ayrılmıştı. Türkiye'den En Muh. Bü. Üs. Can Arpaç K.in başkanlığında, 52 kişilik bir K. ve Hemşire topluluğunun katıldığı bu olağanüstü gezinin başa-

rısını, İsrail tarafından Nur Locası Üs. Muh.i Momo Uzsinay K., envarı ve tüm Nur K.lerimiz ile Türk tarafından P. Muh. Mustafa Osman Demir K.le Altınay Hemşiremizin yoğun ve etken çalışmalarına borçluyuz.

Gezinin detayına geçmeden, Nur L.sının her bir K.inin fahri Türkiye Konso-losu gibi davrandığını, sürekli memleket hasreti çektiklerini, Türk TV.lerini,

müziğini, edebiyatını ve politikasını yakinen izlediklerini belirtmeliyiz.

Gezinin programı :

- 2 Haziran Cuma günü: Meydandan karşılanma, Tiberia Gölünün kıyısında Kibbutz Oteline yerleşme, Nur Locasının 10 yılını simgeleyen serginin açılması, 52 Türk ve 175 İsrailli K. ve Hemşirenin toplu akşam yemeği.
- 3 Haziran: Öğleden önce Collegium Masonicum: 9.15 - 11.15, eşlerle birlikte, Voltaire hakkında panel. (Ana konu: Voltaire günümüzde bir L.ya müracaat etmiş olsaydı, kabul edilirdi?)
11.30 - 13.15, yalnız K.lere, muhtelif ülkelerdeki değişik Masonik uygulamalar hakkında panel.
Aynı akşam özel NUR Kokteyli: Açık havada, altışar kişilik masalarda bir taraftan yemeğimizi yerken,

bir taraftan da kuruluşundan günümüze, yılbeyıl, NUR L.sının hikâyesini sergileyen müsamere tarzında bir gösteriyi seyrettik ve bu arada, sırası geldiğinde, İzmirden gelen K.lerimizin kurmuş oldukları Türk Müziği orkestrasını dinledik.

- 4 Haziran, Pazar günü: Nehir üzerinde kano - rafting - jeeple Golan tepelerinde gezi - doğada yürüyüş alternatiflerinden sonra bir cow-boy çiftliğinde yemek ve Amerikan dansları.
- 5 Haziran: Nazaret, Akke (Arap çarşısı) ve Hayfa (Bahai Merkezi) yoluyla Tel Aviv'e varış.
18.00 Türkçe çalışan "Delta Olgunlaşma Atölyesi"nin çalışmalarına katılma.
- 6 Haziran Salı günü : NUR L.sının çalışmalarına katılma.

*İsrail Büyük Locası Büyük Üstadı En Muh. Ephraim Fuchs K.,
Bü. Üs. E. Muh. Can ARPAÇ K., Celil LAYIKTEZ K.*

NUR Locasının kuruluşu ve İsrail'deki Türk Masonlarla ilgili muhtelif konuşmaların yapıldığı bu toplantının sonunda İsrail Bü. Üstadı En Muh. Ephraim Fuchs K., Bü. Üstadımız En Muh. Can Arpaç K.'e, "İsrail ve Türkiye Büyük Locaları arasındaki Kardeşlik bağlarının ve ilişkilerinin kuvvetlenmesindeki katkılarına mukabelen" İsrail Bü. L.sı Şeref üyeliği, karşılığında da Can Arpaç K. İsrail Bü. Üs. na, Şeref Ön. Bü. Üs. Pa-yesini verdi.

NUR Locasının Üs. Muh.i Momo Uzsinay K. de P. Muh. Mustafa Osman Demir K.e, "Türk Mason kardeşlerinin arasında NUR Locasının adını duyurduğu, Türk K.lerin ziyaretlerini sağladığı ve bunların çok daha ötesinde, İsrail ve Türk Masonluğunu birbirine yaklaştırmakta gösterdiği üstün başarıya mukabelen, Locamız üye-

lerinin takdir hislerini ifade etmek üzere" NUR Locası Şeref Üyeliği sıfatını tevdi etti.

Çalışmaların sonunda Ma. lokantasında, NUR'un hemşireleriyle birlikte 10. yıl yemeği yendi.

- 7 Haziran: Ölü Deniz gezisi ve Kudüs'e varış. Eski Roma dekorlarında ve Roma zamanının mönüsü ile toplu yemek.

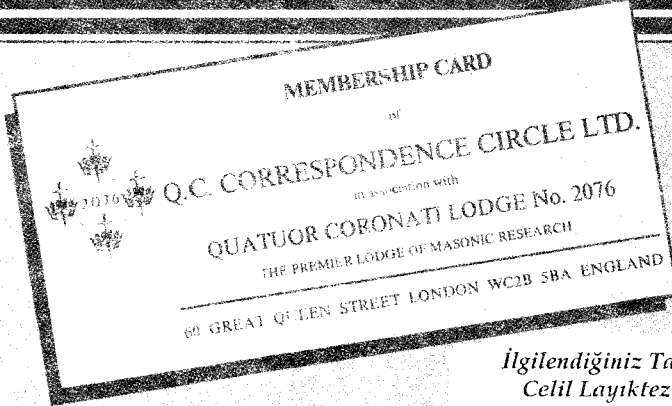
- 8 Haziran: Ağlama Duvarı, Mescit-i Aksa, Hz. Ömer Camii, Hz. İsa'nın Acı Yolu, Beethlehem, Hz. İsa'nın doğduğu yer, v.s.

Aynı akşam, İsrail Büyük Üstadı'nın evinde verdiği dâvet.

(Dâvetliler: En Muh. Can Arpaç K., İsrail'in Ön. Bü. Üstatları ve Bü. Sekreteri.)

- 9 Haziran: Üs Muh. Momo Uzsinay K.imize teşekkür ve İstanbul'a dönüş.

YOUR PASSPORT TO KNOWLEDGE

İlgilendiğiniz Takdirde
Celil Layıktez K. ile
Temas Edebilirsiniz;
P.K. 18 Yeniköy
80871 İstanbul

[illegible]

LOCA	TOPLAM ÖĞRENCİ	KIZ ÖĞRENCİ	DİĞER KATKI

6 - Aristo locasının toplam öğrencisi de, kız öğrencisi de Enginliktekilerden fazladır.

ONYEDİNCİ SAYIDAKİ BULMACANIN CEVABI			
LAKAP	ÜYE SAYISI	YENİ ÜYE	DOĞUM
BANGLADEŞ	161	15	3
UGANDA	110	12	4
AVUSTRALYA	85	5	1
İSVİÇRE	71	2	0
MEKSİKA	147	7	2

SYNOPSIS

TESVİYE, September 1995, Nr. 18.

Cover: Vision of Eternity, by Bro. İsmail İşmen

Inside front Cover: Visit to the Archeological Museum in İstanbul, organised by our sisters for the benefit of children.

P.2: From the Editor: Call to participation to our scholarship program; in view of recent attacks on the Craft, invitation to visit collectively the Atatürk's Mausoleum on Republic Day, the 29th. October 1995.

P.3: Grand Master's address on the occasion of the 10th. anniversary celebrations of the Turkish speaking Lodge NUR, in Israel.

P.4-6: Humorous survey on the many different usages of the word "eye" in the Turkish language.

P.6-7: Hypothetical letter in the same style as per above.

P.8: 10 keys to be a good Mason.

P.9: From old Masonic Magazines (October First, 1934): 25th anniversary of Grand Lodge - celebrations, concert and texts of telegraphs sent to various dignitaries, including the President of the Republic Mustafa Kemal (Atatürk).

P.11: Continuation of a series on freemasons' musts, by Bro. Reşit Ata, G. Or.

P.12: Builders' superstitions (continued).

P.17: Historical evolution of women's rights.

P.20: European Grand Lodges: statistics (October 1994).

P.24: Things you are curious about: Hiram in the Scriptures and in the "Compagnonage".

P.26: New titles in our library.

P.27: "My Country": The humorous text uses the names of all our existing lodges in capital letters.

P.29: From Grand Lodge Museum in London: Book of minutes of British Prisoners of War Lodge Stalag 383.

P.30: Letter by Queen of France, Marie - Antoinette, to her sister Marie - Christine, about Freemasonry.

P.31: Construction progress of the extension building of the Freemasons' Hall in İstanbul.

P.32: Visit to our Lodge Ephesus in İzmir, by a group of Scottish Brethren.

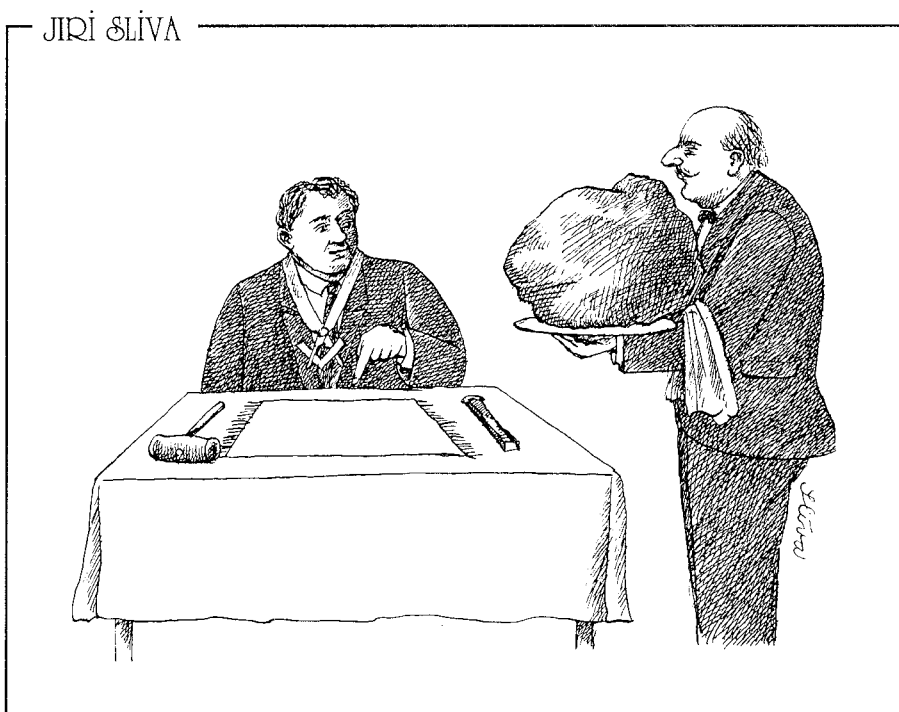
P.34: Installation ceremonies of Turkish Brethren in London and Cambridge. Informal visit by a group of Turkish Masons, including the Grand Master.

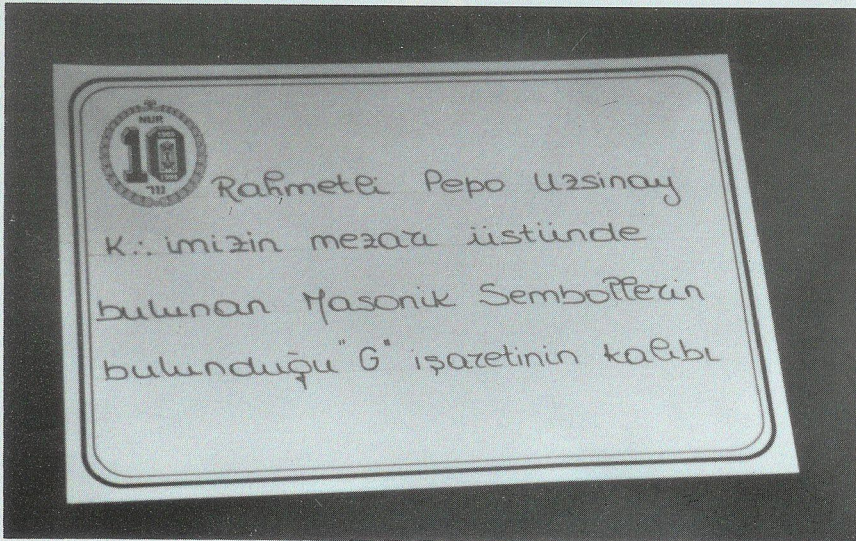
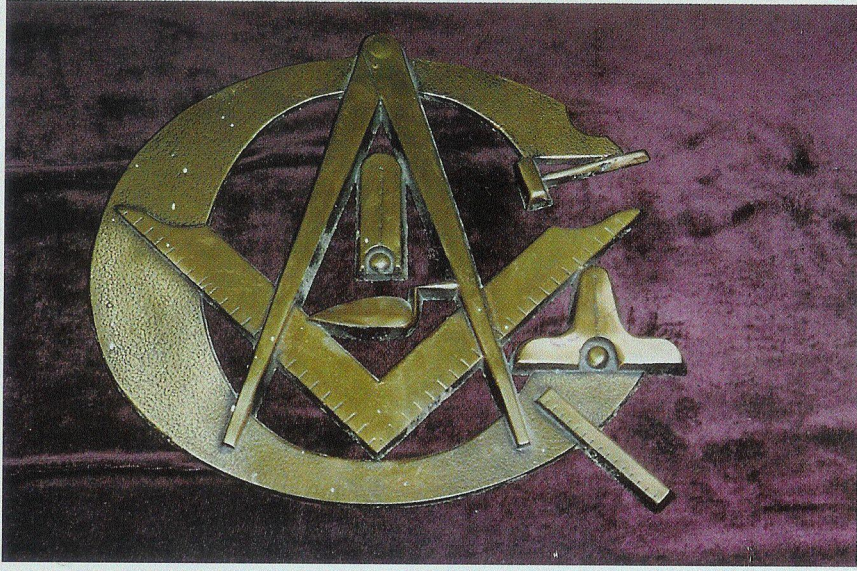
P.35: Visit to Israel of the Grand Master of the Grand Lodge of Turkey, accompanied by a large group of Truhish Brethren, for the occasion of the 10th anniversary celebrations of the Turkish speaking Lodge NUR.

P.38: Caricature by Jiri Sliva.

Iside back cover: From Lodge NURS's museum: Bronze mold of the Masonic print on the funeral stone of Founding Brother Pepo Uzsınay.

* * *

NUR LOCASININ 10.CU YIL MÜZESİNDEN BİR ALINTI

